ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Συνδρομὴ ἐν Ἑλλάδι ἐτ. δρ.12. Ἑξάμ. δρ.6.—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. φρ. χρ. 15. Ἑξάμ. φρ.χρ. 8. Τιμὴ φύλλου ἐκλεκτοῦ χάρτου—λ. 30

Ἐκδίδοται τρὶς τοῦ μηνὸς τῇ 1, 10 καὶ 20—Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 24.

ΑΘΗΝΑΙ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1891 — ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΡΓΓΛΕΣΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ — ΕΤΟΣ Γ'.-ΤΟΜΟΣ Β'.-ΑΡ. 22

Α'. ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΠΙ ΕΚΛΕΚΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

Ο ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΤΟΥ ΦΕΖΑΝ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Δ. Ὀλλανέσκου πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας ἐν Ἀθήναις: Ὁ πρῶτος χορός, κωμῳδία μονόπρακτος. — Ἀλφόνσου Δωδέ: Νουμᾶς Ρουμεστὰν, μυθιστορία, (συνέχεια). —Λουδοβίκου Οὔλανδ: Ὁ τυφλὸς Βασιλιᾶς (μεταφρ. Λ. Γραικοῦ).—Ὁ Πόθος (διήγημα ἐκ τοῦ γερμανικοῦ). — Λόγχα καὶ Μάτια ποίημα ὑπὸ Κ. Κρυστάλλη.— Ὁ πρίγκηψ Ὀσκάρ. Γ.Μεταξᾶς. Ν. Φιλιππίδης ὑπὸ Π. Φαρμακίδου δ. φ. — Νεώτερα: Ἐπιστημ. καὶ καλλιτεχνικά.—Στιγμαὶ τέρψεως.Γράμματα.—

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ ἐξόριστος τοῦ Φεζάν: Ν. Φιλιππίδης. — Δύο ἀπόψεις τοῦ Καταρράκτου Νιαγάρα: Α'. ἐκ τοῦ πλησίον. Β'. μακρόθεν.—Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις τῶν Παρισίων: Τμῆμα χαρακτικῆς—Ὁ Ναπολέων τὴν νύκτα τοῦ Βατερλῶ. Ἔργον *Ad. Gusman* ἀντίγραφον ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ *Charlet*.—Ὁ πρίγκηψ Ὀσκάρ. Γεράσιμος Μεταξᾶς.

Καθιστῶμεν γνωστὸν πρὸς ἅπαντας τοὺς σύνδρομητάς μας

ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ:

ὅτι τὴν γενικὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» καθ' ὅλον τὸ κράτος ἀνέλαβεν ὁ γνωστὸς λόγιος καὶ διερμηνεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου Φιλιππουπόλεως κ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

πρὸς ὃν δέον νὰ ἀπευθύνωνται πᾶσαι αἱ αἰτήσεις.

Ὁ δὲ τέως γενικὸς ἀνταποκριτής μας αὐτόθι κ. Γ. Ζορμπᾶς (περὶ οὗ εἰς τὸ προσεχὲς) ἔπαυσεν ὢν τοιοῦτος,ἐπειδὴ καίπερ πρὸ πολλοῦ τῷ ἀπεστάλησαν αἱ ἀποδείξεις τῶν κ. κ. συνδρομητῶν φέρουσαι τὴν ὑπογραφὴν καὶ σφραγῖδα τῆς διευθύνσεως, δὲν ἀπέστειλε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν. Γνωρίζομεν δὲ τοῖς κ. κ. συνδρομηταῖς ἡμῶν ὅτι αἱ μὴ πληρωθεῖσαι αὐτῷ τοιαῦται νὰ μὴ πληρωθῶσιν, ὡς ἄκυροι, καὶ νὰ πληρώσωσι μόνον τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Λ. Ἐνυάλη ἐκδιδομένας καὶ φερούσας τὴν ὑπόγραφὴν αὐτοῦ.

Εἰς τὸ προσεχές: Ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου ὑπὸ κριτικὴν ἔποψιν,μελέτη τοῦ διακεκριμένου ὑφηγητοῦ καὶ τακτικοῦ συνεργάτου μας κ. Α.Ἀθ. Ροντήρη. Ἡ συνέχεια τῆς κωμῳδίας ὁ Πρῶτος χορὸς τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας κ. Δ. Ὀλλανέσκου. Ἀπάντησις τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου εἰς τὸν κ. Μ. Μητσάκην. Ποίημα τοῦ κ. Α. Σπηλιωτοπούλου «Ὅταν πεθάνω».Ἡ εἰκὼν τῆς καλλιτέχνιδος *Judic*,καὶ ἡ τῆς συμπαθοῦς ἠθοποιοῦ τοῦ γαλλικοῦ θιάσου *Sandré-Paccard*.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΟΛΛΑΝΕΣΚΟΥ
ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΧΟΡΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ (*)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΡΟΒΕΑΝΟΣ, ἰατρός.
ΛΙΑ, σύζυγός του.
ΜΙΤΙΚΑΣ ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ.
ΣΥΜΕΩΝ, ὑπηρέτις τοῦ Ροβεάνου.
ΚΑΤΗΓΚΩ, ὑπηρέτρια τοῦ Ροβεάνου.

Τὸ θέατρον παριστᾷ κομψὸν ἑστιατόριον, ἐν ᾧ παρετέθη τράπεζα διὰ μέγα δεῖπνον μετὰ τὸν χορόν. —Καθίσματα περὶ τὴν τράπεζαν.—Δεξιᾷ ἑστία, ὑπεράνω δ' αὐτῆς μέγας καθρέπτης. — Παρ' αὐτῇ ἕδρα, κάθισμα καὶ τράπεζα διὰ τοὺς καπνίζοντας. — Ἀριστερᾷ κυλικεῖον, ἐφ' οὗ ἀργυρᾶ καὶ κρυστάλλινα σκεύη.—Ἐπὶ τῆς τραπέζης κάλαθοι πλήρεις ὀπωρῶν καὶ γλυκισμάτων.—Δύο θύραι, ἡ μὲν δεξιᾷ, ἡ δὲ ἀριστερᾷ. — Εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς χειμερινὸν φυτοκομεῖον κατάφωτον. — Ἐπὶ τῆς ἑστίας δύο λαμπτῆρες ἀνημμένοι. — Αἰρομένης τῆς αὐλαίας τὸ ὡρολόγιον σημαίνει τὴν ἐννάτην ὥραν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΥΜΕΩΝ (ἐπιθεωρῶν τὴν τράπεζαν)

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 41, 42, 43, 44, σα..ρά..ντα.. πέ..ντε! Καλά! ἂν συναχθοῦν ἀκόμη μερικοὶ χωροῦν ἴσια ἴσια πενῆντα πιάτα. (ἐρευνᾷ τα θυλάκιά του). Νά, πάλι τὸ ἔχασα! Μὲ τὸν χορὸν αὐτὸν ἔχασα τὰ μυαλά μου! Καὶ πῶς νὰ μὴ τὰ χάσω! Φαντάσου στὰ καλὰ καθούμενα νὰ κάνῃς ἄνω κάτω ὁλόκληρο σπῆτι γιὰ νὰ κάνῃς τόπο νὰ στρυφογυρισθοῦν ἡ κυρίαις, νὰ μεταφέρνῃς ἀπὸ 'δῶ καὶ ἀπὸ 'κεῖ τὰ πράγματα νὰ τὰ σπᾷς κσὶ κάποτε, γιατὶ τί νὰ κάμῃς; ἄνθρωπος εἶσαι! καὶ ὅλα αὐτά· μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μαζέψῃς ἕνα σωρὸ κόσμο γιὰ νὰ φάῃ, νὰ πιῇ καὶ νὰ διασκεδάσῃ γιὰ λογαριασμό σου.., ἐμένα αὐτὸ δὲν τὸ χωρεῖ τὸ μυαλό μου. Ἄ! νὰ πηγαίνῃ κανεὶς σὲ ἄλλο σπῆτι, αὐτὸ ἔρχεται στὸ λογαριασμό, γιατί ἐκεῖ κάθομαι ἥσυχος, κρατῶ τὰ φορέματα τῶν κυρίων μου καὶ ἀφοῦ χορτάσω ἀπὸ διασκέδασι καὶ ὕπνο κάμνω καὶ μιὰ ἐπιθεώρησι στὸ μπουφέτο! Κέφι στὴ ράχι τῶν ἄλλων, τὸ καταλαμβάνω! Ἀλλὰ ὀκτὼ 'μέραις νὰ κοπιάζω, νὰ μὴν ἔχω μήτε φαγητὸ μήτε ἡσυχία καθὼς πρέπει, αὐτὸ εἶναι πλέον πάρα πολύ. Καλὰ λέει ἡ παροιμία :ὅ,τι κάνεις θὰ σοῦ κάμουνε. Πολὺ ἐλυπήθηκα τοὺς καϋμένους τοὺς ὑπηρέτας τῶν ἄλλων σπητιῶν, τώρα ἦλθε καὶ μένα ἡ σειρά μου. Καὶ δὲν θὰ ἤτανε τόσο μεγάλο τὸ κακὸ ἂν ἐδροσίζουμουν τοὐλάχιστον μὲ κανένα καλὸ λόγο ἀπὸ τοὺς κυρίους μου ἢ ἀπὸ τὸ Κατηγκάκι — μιὰ ξανθοῦλα μὲ κάτι μάτια σὰν δεκάρες — ποῦ μὲ παίζει χειρότερα ἀπὸ παιγνιδάκι. Μάλιστα! τὸ 'πέτυχες! Ὅ τι κάνω δὲν εἶναι καλό, καὶ πότε μὲ λέει ξεχασμένο, ποτέ κουτό, πότε χάχα καὶ ἕνα σωρὸ τέτοια, μόλις ἀνοίξω τὸ στόμα μου, μὲ κάνει ρεζίλι τὸ διαβολάκι, ὥστε ἀπορῶ πῶς δὲν ἔβαλα τὰ πιάτα ἀνάποδα, τόσῳ ἐσάστισα τώρα μιὰ ἑβδομάδα μὲ αὐτὸν τὸν καταραμένον χορόν. Ἀλλ' ἂς εἶναι χαλάλι της· οὔτε στὴν πριγκηπέσα, ἡ ὁποία σαράντα χρόνια τώρα δίνει χορὸ κάθε Παρασκευή, δὲν θὰ εἶναι τόσῳ εὔμορφα ὅσῳ σ' ἐμᾶς. Ὅταν ρίξῃς μιὰ ματιὰ στὴ σάλα, ποῦ σοῦ τὴν ἔκαμα γυαλί μὲ τὸ λουστράρισμα καὶ μάλιστα στὸ τραπέζι (ξεροκαταπίνει)... καὶ τί δὲν ἔχει ἀπάνω...ἂν δὲν μοῦ αὐξήσῃς καὶ τώρα τὸ μισθό μου, κυρά μου, δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο (ἀνοίγει τὸ ἐρμάριον καὶ διευθετεῖ τὰ ἀργυρᾶ δοχεῖα τοῦ καμπανίτου). Μόνο πῶς θὰ μᾶς πιοῦνε τὰ καλὰ κρασιά! Καλὰ εἶπα ἐγὼ στὸ Κατηγκάκι νὰ τὰ ἀνακατέψωμε μὲ ἄλλα πρόστυχα, γιατὶ οἱ κύριοι στὸ γλέντι δὲν θὰ τὸ παρατηρήσουνε, ἀλλὰ μ' ἔβαλε 'μπροστὰ μὲ ταῖς φωναῖς, ὥστε τ' ἄκουσε καὶ ἡ κερά μου, γιατ' ἤμουνε ἀναιβασμένος σὲ μιὰ σκάλα καὶ ἐκαθάριζα τὸν πολυέλαιο, καὶ ἡ Κατήγκω ἤτανε στὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ σαλονιοῦ... καὶ ἔτσι ἐμάζεψε τὸ ἄλλο κρασί, τὸ κλείδωσε καὶ ἐπῆρε τὸ κλειδί. Καὶ τί μὲ μέλει ἐμένα! ἀφοῦ οἱ ἴδιοι ἐπιθυμοῦν νὰ σπαταλοῦν, τί ψταίουν οἱ ὑπηρέται! Καὶ τί ἀνήσυχη ποῦ εἶναι.. Ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἐπίστευα, νέα κυρία καὶ κοσμογυρισμένη περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη καὶ τσάκα, τσάκα ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν τῆς ἀρέσει τίποτε, θέλει τοῦτο, δὲν θέλει ἐκεῖνο, μπαίνει, βγαίνει, βγάζει, σιάζει, ἀπάνω, κάτω, δεξιᾷ, ἀριστερᾷ, μπορεῖ νὰ κουράσῃ ἑκατὸ ἀνθρώπους ἂν τὴν ξεσυνορισθοῦν καὶ πολὺ περισσότερο ἐμᾶς τοὺς καϋμένους τοὺς ὑπηρέτας! Καλὰ ποῦ δὲν ἔρχονται καὶ οἱ καλεσμένοι, γιατὶ αὐτὸ δὰ μᾶς ἔλειπε . . . (Περιέρχεται καὶ πάλιν τὴν τράπεζαν). Μπᾶ! Δὲν τὸ εἶπα 'γώ. Οὔτε ἡ πριγκηπέσσα δὲν θὰ τὸ 'καμνε καλλίτερα. Τὰ 'βαλα ὅλα μὲ μεγάλη τέχνη. (Εἰσέρχεται ἡ Κατήγκω φέρουσα δύο κάνιστρα πλήρη ἀνθέων) Νὰ καὶ ἡ ξανθοῦλά μου. Δόξα σοι ὁ Θεὸς ποῦ μὲ λυπήθηκες καὶ μένα ψυχή μου!

ΚΑΤΗΓΚΩ
(τοποθετοῦσα τὰ κάνιστρα ἐπὶ τοῦ κυλικείου)

Ξέρεις πῶς εἶσαι νόστιμος; Καὶ τί ἤθελες, νὰ εἶμαι ὅλο μαζῆ σου; Χωρὶς συντροφιὰ δὲν 'μπορεῖς νὰ περάσῃς; Μόλις τώρα ἐγλύτωσα, ἕως ὅτου νὰ ντύσω τὴν κυρά μου ἐνόμιζα πῶς θὰ χάσω τὰ μυαλά μου, ὅσον πάει, γίνεται πλεὸ παράξενη. (Πλησιάζει εἰς τὸν καθρέπτην καὶ καλλωπίζεται). Οὔφ, ἀκόμη βοΐζει τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τῆς κατσάδαις ποῦ ἔφαγα.

ΣΥΜΕΩΝ (πλησιάζων αὐτὴν μετ' ἐνδιαφέροντος).

Καὶ 'μένα τὸ ἴδιο, πουλάκι μου! Καὶ πάλι ἐγὼ ὅλο ἡσυχάζω ὅταν σὲ βλέπω, ἐνῷ ἐσύ ... (ἀποπειρᾶται νὰ τὴν περιπτυχθῇ)...

ΚΑΤΗΓΚΩ (ἀπωθοῦσα τὴν χεῖρά του)

Γιὰ περιορίσου παρακαλῶ γιὰ νὰ μὴ χαλάσωμε τὴ φιλία μας!... Ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν αὐτὰ τὰ χωρατά!...

ΣΥΜΕΩΝ

Ὦ! καϋμένη πολὺ αὐστηρὰ εἶσαι! Δὲν ξέρεις πῶς θὰ σὲ πάρω γυναῖκα; Ἄφησε νὰ βγοῦμε μὲ ἄσπρο πρόσωπο ἀπὸ αὐτὸ τὸ χορό, καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι τελειωμένο. Ὁ Παπᾶς-Στοῖκα τί ἄλλη δουλειὰ ἔχει;

ΚΑΤΗΓΚΩ

Ἴσως! Γι' αὐτὸ ἴσια ἴσια μὴ βιάζεσαι! Θὰ ἰδοῦμε αὔριο. Πολλοὶ χοροὶ ἐπέρασαν, καὶ ἔμεινα μόνο μὲ τὴν ὑπόσχεσί σου!

ΣΥΜΕΩΝ

Τί χοροί;

ΚΑΤΗΓΚΩ

Ἐκεῖνοι ποῦ μοῦ τοὺς ἔβαζες ὡς προθεσμίαν διὰ τὸν γάμον μας.

ΣΥΜΕΩΝ

Ποιὸς σοῦ εἶπε γιὰ 'κείνους τοὺς χορούς; Χοροὺς ποῦ μᾶς ἔκαναν οἱ ἄλλοι! Ἐγὼ σοῦ λέω γιὰ τὸ δικό μας τὸ χορὸ τὸν ἀποψινό. Ἐπειδὴ εἶναι ὁ πρῶτος χορὸς ποῦ δίνουνε τ' ἀφεντικά μας ἀφότου παρθήκανε, αὐτὸς εἶναι ὁ καλὸς χορός. ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι ἤτανε χωρατά!...

ΚΑΤΗΓΚΩ

Γι' αὐτὸ λοιπὸν σὲ παρακαλῶ νὰ περιορισθῆς ... ἀκοῦς ἐκεῖ χωρατά;... καλὰ σοῦ ἔλεγα ἐγὼ πῶς εἶσαι ἕνας ἀνόητος ... (Ὁ Συμεὼν ἀποπειρᾶται νὰ τὴν λάβῃ ἐκ τοῦ βραχίονος) γιὰ κύταξε καλλίτερα γιὰ τὸ τραπέζι γιατί τώρα θ' ἀρχίσουν νὰ 'ρχωνται οἱ καλεσμένοι.

ΣΥΜΕΩΝ (μὲ ὕφος ὑπεροπτικόν)

Τραπέζι; φαίνεται πῶς ἔχεις τὸ νοῦ σου μόνο στὴν τοαλέτα, γιατί ἀλλοιῶς θὰ ἔβλεπες τί τραπέζι σοῦ σκάρωσα! Ὁρίστε, κοκόνα μου, κύταξε, οὔτε στὴν πριγκηπέσσα ... (εἰρωνικῶς) ἀλλὰ τί 'μιλῶ ἐγὼ σ' ἐσένα γιὰ πριγκηπέσσαις! ἐσὺ δὲν εἶδες ἄλλα τραπέζια ἀπὸ τοῦ Δοβροτὶν τοῦ μπεκιάρη καὶ τῆς κοκόνα Λοξίτσας Σιμιτάγκας ποῦ τρώει ὅλο σὲ ξένα σπήτια. Νὰ κύταξε ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς τί θὰ 'πῇ τραπέζι ἀρχοντικό!... δὲν ἐγύρισα ἐγὼ τοῦ κάκου ἑπτὰ χρόνια μὲ τὸν ἀφέντη μου σ' ὅλα τὰ λουτρά, ἐμάθαμε καὶ 'μεῖς κάτι τι, μάλιστα ματμαζέλα μου (περιστρεφόμενος ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός) ἐκεῖ δὲν φθάνουνε τὰ κοριτσάκια, ξανθοῦλα μου!

ΚΑΤΗΓΚΩ

Γιὰ περιορίσου!... αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω... (Μετὰ μικρὰν διακοπήν). Τὰ μαχαιροπήρουνα τὰ ἀσημένια τἄφερες ἀπὸ τὴν μεγάλη κυρία;

ΣΥΜΕΩΝ (ἐρευνῶν τὰ θυλάκιά του).

Θαρρῶ πῶς ἔχασα τὸ γράμμα ... Καὶ πῶς

(*) Ἡ σκηνὴ ἐν Βουκουρεστίῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ροβεάνου.

νὰ μὴν τὸ χάσω!... Ἤθελα νὰ σ' ἔβλεπα στὴ θέσι μου! (εὑρίσκει χαρτίον). Ἀ νά το! (Τὸ ρίπτει μετ' ἀγανακτήσεως εἰς τὴν ἑστίαν). Ἤτανε τσιγαρόχαρτο! Καὶ χωρὶς γράμμα δὲν θὰ μοῦ τὰ δώσῃ.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὰ γύρεψες; πήγαινε νὰ τὰ γυρέψῃς· ἢ καλλίτερα στεῖλε κανέναν ἄλλον... τὸ Βασίλη τὸν ἀμαξᾶ!... γιατί ποιὸς θ' ἀνοίγῃ τὴν πόρτα ὅταν ἀρχίσουν νὰ 'ρχωνται οἱ καλεσμένοι... ξεχασμένε! (γελᾷ).

(Ὁ Συμεὼν ἐξακολουθεῖ ἐρευνῶν τὰ θυλάκιά του.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ο. ἀνωτέρω, ΛΙΑ (φέρουσα κομψὴν ἐσθῆτα χοροῦ, ἔρχεται ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς, ἐκ τοῦ φυτοκομείου).

ΛΙΑ (διευθετοῦσα ἓν ψέλλιον).

Κατήγκω, τί κάμνει ὁ κύριος;

ΚΑΤΗΓΚΩ

Πρὸ ὀλίγου ἐδιάβαζε στὴν κάμαρά του.

ΣΥΜΕΩΝ

Τοῦ ἑτοίμασα ὅλα του τὰ ροῦχα. Καὶ δὲν εἶναι καὶ ἀργά. Μόλις ἐκτύπησαν ἐννέα!

ΛΙΑ (ἱσταμένη πρὸ τοῦ καθρέπτου).

Φέρε ἕνα μεγάλο χαρτὶ ποῦ ἔχω στὴν σέρα, Κατήγκω, καὶ κύταξε μήπως ἄφησα τὰ γάντιά μου ἐπάνω στὸ πιάνο στὴ σάλα. (Ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται. Πρὸς τὸν Συμεών.) Ἐδιόρθωσες, καθὼς σοῦ εἶπα, τὸ χαλὶ στὴ σκάλα καὶ τῆς λάμπες; (Ὁμιλεῖ ταχέως καὶ φαίνεται ἀνυπόμονος καὶ νευρική).

ΣΥΜΕΩΝ

(ἀνάπτων κατὰ σειρὰν τὰ κηρία καὶ σβύνων αὐτά).

Μὴν ἀνησυχεῖτε, κυρία μου. Ὅλα εἶναι στὸν τόπο τους. Ἡ λάμπες λάμπουν σὰν νὰ ἦναι φωτοχυσία! Γιὰ τοὺς ὑπηρέτας νὰ μὴν ἔχετε καμίαν ὑποψίαν, εἶναι ὅλοι δικοί μας. Εἶναι ὁ Μιχαλάκης, ὁ ἐξάδελφος τῆς Κατήγκως καὶ ὁ ἀνεψιός μου ποῦ ὑπηρετεῖ στοῦ Δοβροτίν, αὐτὸς ποῦ πῆγε καὶ στὸ Παρίσι. Εἶναι σιγουρισμένοι σὰν ἀρχοντόπουλα!

ΚΑΤΗΓΚΩ (φέρει χαρτίον ἐν εἴδει φακέλλου).

Δὲν πῦρα πουθενὰ τὰ γάντια σας. Τὰ ἐζήτησα καὶ στὴν κάμαρά σας καὶ στὴν κάμαρα τοῦ κυρίου· (βλέπει τὰ χειρόκτια εἰς τὴν ζώνην τῆς κυρίας της) νὰ τὰ γάντια, ἐδῶ εἶναι (τὰ δίδει εἰς τὴν Λίαν).

ΛΙΑ

Καλὰ λέγεις, τὰ ἐλησμόνησα· εἶχα τὸν νοῦν μου ἀλλοῦ. Δόσε μου τὰ κάνιστρα μὲ τὰ ἄνθη. Βάλε τα εἰς τὰ μικρὰ βάζα (ἀνοίγει τὸν φάκελλον καὶ ἐξάγει δελτάρια, τὰ ὁποῖα τοποθετεῖ ὁμοῦ μὲ μιᾶς ἀνθοδέσμας εἰς ἕκαστον πινάκιον). Ἅμα ἀρχίσῃ νὰ ἔρχεται κόσμος νὰ φροντίσετε νὰ καταιβάσετε τὸ παραπέτασμα τῆς σέρας καὶ νὰ μὴν τὸ σηκώσετε ἕως ὅτου δὲν ἔλθω ἐγὼ ἐδῶ. Κατήγκω, ἀφοῦ τελειώσῃς, νὰ βάλῃς τὸ μικρὸ σίδερο διὰ τὰ μαλλιὰ καὶ ἕνα κουτὶ φουρκέταις κοντὰ εἰς τὸν καθρέπτην τῆς κάμαρας μου. Νὰ βάλῃς καρφίτσες εἰς ταῖς κορδέλαις τοῦ κοτιλιόν... θὰ ταῖς εὕρῃς εἰς τὸ καλάθι τῆς ἐργασίας μου.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Πολὺ καλά, κυρία (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΡΟΒΕΑΝΟΣ (ἐν ἀτημελήτῳ ἐνδυμασίᾳ καὶ ἔχων τὴν κόμην ἄτακτον εἰσέρχεται κρατῶν βιβλίον).

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Φιλτάτη, ποῦ ἔβαλες τὸ γραφεῖόν μου, ἀδύνατον νὰ τὸ εὕρω.

ΛΙΑ

Τὸ γραφεῖόν σου (σκέπτεται ἐπ' ὀλίγον παρατηροῦσα τὸν Συμεῶνα). Ἀ! ἠξεύρω, τὸ ἔβαλα ἐπάνω εἰς κάσαις ἀποκάτω ἀπὸ τὴν σκάλα. Ἐσκόπευα νὰ τὸ τοποθετήσω εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ λουτροῦ ὅπου ἔχω συσσωρεύσει καὶ τὰ ἄλλα πράγματα, ἀλλὰ ὁ Συμεὼν μοῦ εἶπεν ὅτι ἴσως τὸ χρειασθῆς καὶ ἔτσι τὸ ἔβαλα πλέον πρόχειρον...

ΣΥΜΕΩΝ

Εἶναι 'πίσω ἀπὸ τὸν μπερτέ, ἀφεντικό, 'πίσω ἀπὸ κάτι ντουλάπια μὲ γιατρικὰ καὶ γύψινα ἀγάλματα.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ αὐτὸ λέγεται πρόχειρον;... Μοῦ ἐμεταφέρατε καὶ τὰ ντουλάπια μου. Ἀλλὰ θὰ καταστραφοῦν αἱ συλλογαί μου! Ποῖος ἠξεύρει πῶς τὰ ἐρρίψατε ἐκεῖ τὸ ἓν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο! Τί ἐπείραζε ἂν τὰ ἄφινες ἐκεῖ ποῦ ἦσαν;

ΛΙΑ

Μὰ καλά, φίλτατέ μου, πῶς ἠμποροῦσα νὰ τὰ ἀφήσω ἐκεῖ; θὰ κατεστρέφοντο ἐντελῶς, διότι τὴν βιβλιοθήκην σου τὴν ἔκαμα καπνιστήριον, καταλαμβάνεις λοιπὸν ὅτι ἐὰν ἔμεναν ἐκεῖ δὲν θὰ ἦσαν ἀσφαλῆ. (Πλησιάζουσα τὸν Ροβεάνον). Τί δὲν ἐνδύθης ἀκόμη. Εἶναι σχεδὸν ἐννέα καὶ μισή, καὶ θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἔρχεται ὁ κόσμος, καὶ ἐννοεῖς ὅτι δὲν θὰ δέχωμαι ἐγὼ μόνη! Πήγαινε γλήγορα νὰ ἐνουθῆς καὶ μὴ συλλογίζεσαι τὸ γραφεῖόν σου καὶ τὰς συλλογάς σου, διότι εἶναι καλὰ ἐκεῖ ποῦ τὰ ἔβαλα.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Ἀκοῦς ἐκεῖ καλά! Ἀνέτρεψες ὁλόκληρο τὸ σπῆτι μὲ τὸν χορόν σου. Δὲν ἠξεύρω ἂν θὰ ἐπανεύρω καὶ τὰ μυαλά μου μὲ τὴν κατάστασιν αὐτήν.

ΛΙΑ (ὠθοῦσα αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν)

Πήγαινε καλλίτερα νὰ ἐνδυθῆς καὶ ἄφησε τὸ κατηγορητήριον διὰ ὑστερώτερα. Τώρα δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὸ ἀκούσω. Δὲν βλέπεις πόσα πράγματα πρέπει νὰ γίνουν ἀκόμη; Πήγαινε καὶ γίνου εὔμορφος ἂν θέλῃς νὰ μὴν ἀρχήσω ἐγὼ τώρα νὰ μαλώνω· (τὸν σύρει ἐκ τοῦ βραχίονος μέχρι τῆς θύρας.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω πλὴν τοῦ Ροβεάνου.

ΛΙΑ (πρὸς τὸν Συμεῶνα)

Ἐσὺ πταίεις! Ἂν ἄφινες τὸ γραφεῖον ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα ἐγὼ ἐξ ἀρχῆς νὰ τὸ βάλῃς, δὲν θὰ εἶχεν ὁ κύριος ἀνάγκην νὰ τὸ ζητῇ ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ ἕτοιμος.

ΣΥΜΕΩΝ (καθ' ἑαυτόν)

Νά, ὅλο ἐγὼ φταίω, δὲν σᾶς τὸ 'λεγα ἐγώ; Μοῦ εἶχε εἰπεῖ νὰ τὸ βάλω στὴν ἀποθήκη τῶν ξύλων. (Πρὸς τὴν Λίαν). Ἐνόμιζα πῶς εἶναι πιὸ πρόχειρο ἐκεῖ καὶ ἂν μὲ ἠρώτα ὁ κύριος, διότι μόλις σήμερα μετὰ τὸ μεσημέρι τὸ μετέφερα, θὰ τὸ εὕρισκε ἀμέσως!

ΛΙΑ

Καλά, καλά! κύταζε καλλίτερα νὰ κάνῃς τὴ δουλειά σου παρὰ νὰ ἀπαντᾷς αἰωνίως.

ΣΥΜΕΩΝ

(ἐξερχόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς θύρας, καθ' ἑαυτόν)

Τοῦ κάκου, δὲν ἔχω τύχη!

ΡΟΒΕΑΝΟΣ (εἰσερχόμενος)

Ποῦ μοῦ ἐβάλετε τὰ κλειδιά; Ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νὰ εὕρω τὸ γραφεῖόν μου, ἀλλὰ τὰ κλειδιὰ πουθενά! Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν δουλαπιῶν μου. Τὸ ἓν ἦτον βαλμένο πλάγια, καὶ τοῦ ἄλλου σπασμένα τὰ τζάμια.

ΛΙΑ (ἀνυπόμονος)

Τὰ κλειδιά; τὰ κλειδιά; Τὶ θὰ τὰ κάμῃς. Νομίζω ὅτι ἐγὼ τὰ ἔβαλα κάπου. (Πρὸς τὸν Συμεῶνα). Πήγαινε ἐρώτησε τὴν Κατήγκω τί τὰ ἔκαμε;

ΣΥΜΕΩΝ

(ἐξερχόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς θύρας καθ' ἑαυτόν)

Ἅμ τί, μόνο ἐγὼ εἶμαι ξεχασμένος; Τώρα φευγιό, νὰ πάω νὰ φέρω τὰ μαχαίρια γιατί ἀλλοίμονο!

ΛΙΑ

Παρακαλῶ δὲν 'μπορεῖς χωρὶς κλειδιά; Ποῦ νὰ τὰ εὕρω τώρα; τί θὰ τὰ κάμῃς;

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Μοῦ χρειάζονται διὰ τὰς σημειώσεις τὰς ὁποίας ἔχω εἰς τὸ γραφεῖόν μου. Δὲν ἔχω αὔριον μάθημα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον;

ΛΙΑ (γελῶσα)

Τί, σκοπεύεις νὰ παραδώσῃς αὔριον; Ὡραία παράδοσις θὰ ἦναι ἀφοῦ μείνῃς εἰς τὸν χορὸν ἕως εἰς τὰς 8 τὸ πρωΐ, διότι ἠξεύρεις ὅτι μετὰ τὸ τελευταῖον γκαλὸπ θὰ δώσωμεν εἰς τοὺς προσκεκλημένους καὶ καφὲ μὲ γάλα...

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ καφὲ μὲ γάλα;... Οἱ δυστυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι!

ΛΙΑ

Πρῶτον ἐγὼ δὲν ἐννοῶ χορὸν ἂν δὲν τελειώσῃ τὴν ἐπομένην ἡμέραν μὲ τὸν ἥλιον. Ἔπειτα ἡμεῖς ἔχομεν καὶ χρέος νὰ τὸν παρατείνωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον... Εἶναι ὁ πρῶτος χορὸς τὸν ὁποῖον δίδομεν μετὰ τὸν γάμον μας... ἄρα πολὺ φυσικὸν νὰ διαρκέσῃ τοὐλάχιστον μέχρι τῶν ὀκτώ.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Ὁ πρῶτος χορός! καὶ τοὐλάχιστον μέχρι τῶν ὀκτώ! Οἱ ὁρίζοντές σου εἶναι εὐρύτατοι, φιλτάτη μου! Καὶ μὲ τὴν ὑγείαν τί κάμνομεν κυρία μου;

ΛΙΑ

Ἡ ὑγεία; εὐχαριστῶ, εἶνε ἀρίστη, κύριε καθηγητά...

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΚΑΤΗΓΚΩ (εἰσέρχεται ἀριστερόθεν).

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὰ κλειδιὰ τοῦ γραφείου δὲν εἶναι πουθενά!

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Αὐτὸ μοῦ ἔλειπε!

ΚΑΤΗΓΚΩ

Μήπως εἶναι μέσα στὸ πανιεράκι, τὸ ὁποῖον ἔκλεισα μέσα στὴ ντουλάπα;

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ τὴν ντουλάπα ποῦ τὴν ἐρρίψατε.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὴν ἀναιβάσαμε στὴ σοφίτα ἐξ αἰτίας τοῦ καθρέπτου. (Τὸ ὡρολόγιον σημαίνει τὴν ἐννάτην καὶ ἡμίσειαν).

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Εἰς τὴν σοφίτα μὲ τὸ σκότος αὐτὸ καὶ ποῖος ἠξεύρει τί ἐρρίψατε τριγύρω... καλλίτερα νὰ ὑπάγω νὰ ἐνδυθῶ. Βλέπω ὅτι μὲ σᾶς δὲν θὰ τὰ βγάλω πέρα!

ΛΙΑ

Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο, φίλτατέ μου. Καὶ ἔλα γλήγορα εἰς τὴν αἴθουσαν. Κατήγκω στερέωσε τὸ κορσέτο μου ἀπ' ὀπίσω, διότι ὅλο ἀνεβαίνει. ('Η Κατήγκω ἐκτελεῖ τὴν παραγγελίαν).

ΚΑΤΗΓΚΩ

Χωρὶς τὸν μεγάλο καθρέπτη δὲν θὰ ἠμπορέσητε νὰ συγιρισθῆτε, κυρία, διότι εἰς αὐτὸν μόλις φαίνεσθε ἡ μισή.

ΛΙΑ

Καλλίτερα βλέπω εἰς αὐτὸν παρὰ εἰς τὸν ἄλλον τοῦ σαλονιοῦ. Δὲν πέφτει πολὺ ἡ φοῦστα μου; Νομίζω ὅτι ὅλο τὴν πατῶ.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τώρα ἔρχεται καλά, τὴν ἔπιασα μὲ καρφίτσες καὶ δὲν θὰ πέφτῃ πλέον (ἀκούεται ἔξωθεν ἦχος κώδωνος).

ΛΙΑ

Ἰδού, κάποιος ἔρχεται. Εἶναι σχεδόν δέκα ἡ ὥρα. Ἤρχισαν νὰ ἔρχωνται. Δόσε μου γλήγορα τὰ γάντια μου! Ποῦ εἶναι ὁ Συμεών; Κύταξε νὰ ἴδῃς ποῖος εἶναι. Εἰπέ του νὰ περάσῃ εἰς τὴν σάλα. Καὶ ὁ Γεώργιος δὲν εἶναι ἕτοιμος; Κι' αὐτός· ἡ παράδοσις τοῦ ἔλειπε τώρα! (ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται δεξιόθεν).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ αὐτοί. ΚΑΤΗΓΚΩ, ΜΙΤΙΚΑΣ ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (ἐν ὁδοιπορικῇ ἐνδυμασίᾳ).

ΛΙΑ (προχωροῦσα πρὸς τὸ φυτοκομεῖον)

Ἴσως εἶναι ἡ μητέρα.

ΚΑΤΗΓΚΩ (εἰσερχομένη)

Εἶναι ὁ κύριος Μιτίκας Ζορνέσκος.

ΛΙΑ

Ὁ Ζορνέσκος. Εἰπέ του νὰ ἔλθῃ ἐδῶ (ἐπανέρχεται).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

(εὔθυμος εἰσέρχεται ταχεῖ τῷ βήματι, ἔπειτα βλέπων τὴν τράπεζαν παρατεθειμένην καὶ τὴν ἐνδυμασίαν τῆς Λίας ἵσταται θαυμάζων).

Φιλῶ τὸ χέρι σας, κυρία μου. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτά; Ἔχετε δεῖπνον ἢ ἑορτήν; (παρατηρῶν τὴν Λίαν). Φόρεμα ρὸζ ντεκολτέ... μήπως ἔχετε χορόν; χορόν; καὶ εἰς ἐμὲ δὲν εἴπατε τίποτε; Καλοὶ φίλοι εἶσθε! (ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται).

ΛΙΑ (τείνουσα τὴν χεῖρα ἣν ὁ Ζορνέσκος ἀσπάζεται).

Πῶς; δὲν ἐλάβετε πρόσκλησιν; Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ ἀπορῶ βλέπουσά σας ἐρχόμενον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν (δεικνύουσα τὰ ἐνδύματά του). Εἶναι δέκα ἡ ὥρα καὶ θὰ ἀρχίσουν νὰ ἔρχωνται διὰ τὸν χορόν, τὸν πρῶτον χορὸν τὸν ὁποῖον δίδομεν μετὰ τὸν γάμον μας. Τί δὲν τὸ ἠξεύρετε; Ἀδύνατον! σᾶς ἔστειλα προσκλητήριον πρὸ δέκα ἡμερῶν.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἀκριβῶς διότι μοὶ τὸ ἐστείλατε πρὸ ἡμερῶν δὲν γνωρίζω τίποτε. Ἔρχομαι ἀπὸ τὴν ἐξοχήν. Ἀνεχώρησα τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ χοροῦ τῆς πριγκιπίσσης, ἀκριβῶς πρὸ δύο ἑβδομάδων. Συγγνώμην διότι ἐτόλμησα νὰ ἔλθω εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Ἔρχομαι ἀπὸ τὸν σιδηρόδρομον καὶ εἶχα τόσην ἀνυπομονησίαν νὰ καταθέσω τὴν ἔνδειξιν τοῦ θαυμασμοῦ μου εἰς τοὺς πόδας τῆς ὡραίας χορευτρίας, ἥτις μὲ ἔσωσεν ἐκ μεγάλου κινδύνου, ὥστε παρέβην τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπείας καὶ ἦλθον ὅπως ἤμην.

ΛΙΑ (γελῶσα)

Καλά, καλά, κύριε Πεταλοῦδα! σᾶς συγχωρῶ, ἀλλὰ ὑπὸ ἕνα ὅρον. Νὰ παρουσιασθῆτε ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐνώπιόν μας ἐν μεγάλῃ στολῇ.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἐγὼ πεταλοῦδα! σεῖς τὸ λέγετε; Ἀστειεύεσθε κατὰ τὸ σύνηθες. Τί κάμνει ὁ Γεώργος; Στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἔχῃ τὴν μύτην του χωμένην εἰς κάνὲν βιβλίον!

ΛΙΑ

Παντάπασιν. Ἑτοιμάζεται, κάπως διὰ τῆς βίας, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ κατώρθωσα. Φαντασθῆτε ὅτι ἐζήτει νὰ εὕρῃ τὰς σημειώσεις του, τώρα εἰς τὰς δέκα, διὰ τὸ αὐριανόν του μάθημα... Τί λέγετε δι' αὐτό; Νὰ σκέπτεται τοιαῦτα πράγματα τὴν ἐσπέραν τοῦ πρώτου χοροῦ μας... Δὲν εἶναι καλὸς διὰ ζωγράφισμα; (περιπατεῖ).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Τί νὰ τοῦ κάμῃς! Χορὸς ἢ ὄχι, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐπιστήμης, ὁ πεπαιδευμένος, ὁ ἔξοχος ἰατρὸς δὲν εἶναι ὅπως κάθε ἄλλος θνητός! Δὲν ἐνδύεται ἐγκαίρως καὶ ὅταν ἐνδυθῇ δὲν ὁμοιάζει μὲ τοὺς ἄλλους. Δὲν τὸ λέγω ἀκριβῶς δι' αὐτόν, ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ εἶναι ἔτσι καὶ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ τοὺς μεταβάλετε!... Ἡ ἐπιστήμη προτιμᾶται παντὸς χοροῦ καὶ αὐτῆς τῆς...

ΛΙΑ (διακόπτουσα)

Συζύγου, εἰπῆτέ το... ἴσως ἔχετε δίκαιον...

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Συγγνώμην, σεῖς ἀποτολεῖτε ἐξαίρεσιν... καὶ ἐπόδειξις ὅτι ἐνδύεται (παρατηρῶν τὴν Λίαν). Τί λαμπρὸν φόρεμα καὶ τί ὡραῖα σᾶς ἔρχεται. Πιστεύω, κυρία, ὅτι θὰ μοῦ κάμετε τὴν χάριν νὰ χορεύσητε τὸ κοτιλὸν μαζῆ μου (πλησιάζει τὴν Λίαν).

ΛΙΑ

Πολὺ εὐχαρίστως!

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (λαμβάνων τὴν χεῖρά της)

Καὶ τὸν πρῶτον τετράχορον!

ΛΙΑ

Ἀναμφιβόλως,

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (φιλῶν τὴν χεῖρά της)

Καὶ τὸ πρῶτον βάλς;

ΛΙΑ

Καὶ τὸ πρῶτον βάλς! Ἀρκεῖ νὰ ἔχετε καιρὸν νὰ χορεύσετε ὅλα αὐτά, διότι δὲν πιστεύω νὰ παρουσιασθῆτε οὕτω εἰς τὴν αἴθουσαν.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ὄχι, ὄχι· ἀναχωρῶ ἀμέσως! Θὰ ἦμαι ἕτοιμος ἐντὸς εἴκοσι λεπτῶν. Ἀλλως τε κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν εὐλογημένον σύστημα νὰ ἔρχωνται οἱ προσκεκλημένοι περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐλπίζω νὰ εἶμαι μεταξὺ τῶν πρώτων. Ὥστε συνεννοήθημεν, τὸ πρῶτον βάλς, τὸν πρωτον τετράχορον καὶ τό κοτιλὸν!

ΛΙΑ

Ναί, ναί.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἀλλὰ τί θὰ εἰπῇ ὁ Γεώργος δι' αὐτό;

ΛΙΑ

Πῶς, τί θὰ εἰπῇ; Τίποτε κατὰ τὸ σύνηθες, τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ φυσικον.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Μὴ ἀπορεῖτε, ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν του δὲν θὰ εὕρισκα τὸ πρᾶγμα τόσον φυσικόν. Ἀλλ' αὐτός... βεβαίως ἔχετε δίκαιον.

ΛΙΑ

Δὲν σᾶς ἐννοῶ.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ὁμιλήσω ἐλευθέρως καὶ νὰ σᾶς ἀπευθύνω μίαν ἐρώτησιν;

ΛΙΑ (παρατηροῦσα τὸ ὡρολόγιον σημαῖνον 9 3/4)

Ἠκούσατε; Δὲν ἔχετε καιρὸν νὰ χάνετε, λέγετε τί ἔχετε νὰ εἰπῆτε.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Βλέπετε, δι' αὐτὸ λέγω ὅτι εἶσθε ἄγγελος (μὲ πάθος) ἀγαθή! ἀγαθή!...

ΛΙΑ (τῷ δεικνύει τὸ ὡρολόγιον).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Θὰ ἦμαι πολὺ σύντομος. Δέκα λέξεις καὶ τελειώνω! Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὁ Γεώργος σᾶς ἀγαπᾷ. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἀγαπᾷ τις μίαν γυναῖκα οἱανδήποτε, καὶ νὰ ἀγαπᾷ μίαν γυναῖκα ὡς ὑμᾶς εἶναι ἄρά γε τὸ ἴδιον; Ὁ ἀνὴρ ὅστις εἰς τὴν τυχοῦσαν γυναῖκα θὰ ἐδίδεν ὅλην τὴν καρδίαν του θὰ ἐδίδεν ἄρά γε ὅ,τι πρέπει εἰς τὴν ἄλλην; (ἡ Λία μειδιᾷ). Μὴ γελᾶτε. Θὰ φθάσω ἀμέσως εἰς τὸ συμπέρασμα. Γνωρίζετε ἢ μᾶλλον δὲν ἠθελήσατε νὰ γνωρίσητε τὰς περὶ ἔρωτος ἀρχάς μου, διότι ἄλλως εὐκόλως θὰ κατελαμβάνατε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω νὰ σᾶς ἀποδείξω. Γνωρίζετε πόσον μοὶ εἶναι προσφιλῆ τὰ ρόδα τὰ ὁποῖα καλλιεργῶ μὲ πάθος. Μετὰ μακρὰν πεῖραν ἐφθασα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐκ τῆς ἀγρίας βάτου δὲν δύνασαι νὰ παραγάγῃς ἑκατοντάφυλλον, ὅσον καλὰ κηὶ ἂν τὴν ἐγκεντρώσῃς καὶ ὅσον καλὰ καὶ ἂν τὴν περιποιηθῇς. Καί ὅμως ἡ καταγωγή της εἶναι κοινή. Ἀλλὰ ποία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἄνθους τῆς μιᾶς καὶ ἐκείνης ἄλλης. Καὶ αὐταὶ αἱ ἄκανθαὶ των δὲν ὁμοιάζουσι. Ἡ ἄκανθα τῆς πρωίας πληγόνει, σχίζει τὸ κρέας ὡς ὄνυξ, ἡ ἄλλη κεντᾷ—ὡς εὐφυὴς λόγος—καὶ σὲ κάμνει νὰ ἀνασκιρτῇς εἰς τὸ ἴδιημα! ὥστε..,

ΛΙΑ (παρατηροῦσα αὐτὸν μειδιῶσα)

Ὥστε κατὰ τὴν μεγαλοψυᾶ παραβολὴν αὐτὴν ἐγὼ εἶμαι...

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἑκατοντάψυλλον, κυρία μου! Ρόδον ἑκατοντάψυλλον τὸ ὁποῖον ὁ Γεῶργος ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ κατέχῃ καὶ τὴν ἀδεξιότητα καὶ ἀδικίαν ἴσως νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ μὴ τὸ ἐκτιμᾷ...

(ἕπεται συνέχεια)

Μετάφρασις ἐκ τῆς Ρουμανικῆς.

Ν. ΜΟΣΧΑΚΗΣ.

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

Ἡ Ροζαλία ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνῃ ἕνεκεν τῆς φρικαλέας ταύτης ἀποκαλύψεως, ἥτις προσέβαλεν αὐτὴν ἐν τῇ θλιβερᾷ εὐαισθησίᾳ της ὡς γυναικός, τὴν παραμονὴν καθ' ἣν ἔμελλε νὰ γίνῃ μήτηρ, φερούσης ἐν ἑαυτῇ δύο καρδίας, δύο ἑστίας θλίψεων. Τὸ τέκνον ἐφονεύθη, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ ἐπέζησεν. Ἀλλ' ὅμως ὅτε μετὰ τριήμερον ἐκμηδενίσεως ἀνεκτήσατο καὶ αὖθις τὴν μνήμην αὐτῆς, θλιβομένη δάκρυα ἀκατάσχετα ἔχυνε, κύματα πικρὰ σχηματίσαντα, ἅπερ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἀποστεγνώσῃ, νὰ καθησυχάσῃ. Ἄνευ κραυγῆς τινος, ἄνευ οὐδενὸς παραπόνου, ὅτε ἐπαύσατο κλαίουσα ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ τοῦ φίλου, τοῦ συζύγου αὐτῆς, τὰ δάκρυα καὶ αὖθις τῇ ἐπανῆλθον διπλάσια, εὑρισκομένῃ πρὸ τοῦ λίκνου τοῦ κενοῦ, ἔνθα ἐκοιμῶντο μόνοι, οἱ θησαυροὶ τῶν βρεφικῶν ἐνδυματίων, ὑπὸ διαφανῆ κυανᾶ παραπετάσματα. Ὁ δυστυχὴς Νουμᾶς ἦν ἐπίσης ἄπελπις. Ἡ μεγάλη ἐλπὶς τοῦ μικροῦ Ρουμεστάν, τοῦ *πρωτοτόκου*, ἥτις ἀναφαίνεται μετὰ μεγάλων καὶ αἰσίων οἰωνῶν παρὰ ταῖς ἐπαρχιακαῖς οἰκογενείαις, κατεστράφη, διελύθη ἕνεκεν τοῦ σφάλματός του· τὸ ὠχρὸν τῆς γυναικὸς πρόσωπον τῆς εἰς βαθείας σκέψεις παραδεδομένης, ἡ θλίψις ἡ ἄκρα προδιδομένη ὑπὸ τῶν ὑποκώφων ὀλοφυρμῶν τοῦ κατεσπάρασσε τὴν ψυχὴν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης εὐαισθησίας, τὴν ὁποίαν ἐδείκνυε, καθίσας εἰς τοὺς πόδας τοῦ κραββάτου τοῦ θύματός του ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλως ἀνοικτούς, τὰ χείλη ὑποτρέμοντα: «Ροζαλία 'πᾶμε... ἂς ἴδωμεν...» εἶπε, διότι δὲν εὗρισκε τί νὰ εἴπῃ ἄλλο, ἀλλὰ πόσα πράγματα δὲν περιείχοντο ἐντὸς τῆς φράσεως ταύτης «πᾶμε... ἂς ἴδωμεν...» προφερθείσης μὲ τόνον μεσημβρινοῦ εὐκόλως τὴν συμπάθειαν ἀποσπῶντος. Ἠδύνατό τις νὰ ἐννοήσῃ εὐκόλως ἐν τῇ φράσει ταύτῃ: «μὴ θλίβεσαι λοιπὸν πτωχόν μου ζῶον... μήπως τοῦτο ἀξίζει τὸν κόπον; μήπως τοῦτο μὲ ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ ἀγαπῶ;»

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὴν ἠγάπα τόσον ὅσον ἡ ἐλαφρόνοιά του τοῦ ἐπέτρεπε διαρκεστεραν προσκόλλησιν. Δὲν ὠνειρεύετο οὐδὲν ἄλλο ἢ ταύτην· καὶ διὰ νὰ κρατήσῃ τὴν οἰκίαν της, τὴν ἐπεριποιεῖτο, τὴν ἐθώπευεν. Ἐκεῖνος ὅστις ἔλεγε τόσον ἀφελῶς «ἔχω ἀνάγκην ἀφοσιώσεως παρ' ἐμοί!» Ἐσυλλογίζετο, ὅτι αὕτη ἦτο ἡ ἐντελεστέρα, ἡ ἀγαπητοτέρα ἐξ ὅσων ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ· καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ἠδύνατο νὰ τὴν ἀπολέσῃ τὸν ἐτρόμαζε.

Πλὴν ὅμως, ἡ Ροζαλία ἐφαντάζετο ἄλλως τὸ πρᾶγμα Ἡ ζωή της κατεστράφη, τὸ εἴδωλόν της κατέπεσεν, ἡ ἐμπιστοσύνη ἀπωλέσθη διὰ παντός. Καὶ ἐν τούτοις τὸν ἐσυγχώρησε. Τὸν ἐσυγχώρησεν ἐξ οἴκτου, ὡς μήτηρ ὑποχωρεῖ εἰς τὸ τέκνον, ὅπερ κλαίει, ὅπερ ταπεινοῦται. Ὄντως διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ὀνόματός των διὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός, τὸ ὁποῖον τὸ σκάνδαλον τοῦ ἀποχωρισμοῦ των ἤθελεν ἀμαυρώσει καὶ διότι οἱ συγγενεῖς των τὴν ἐνόμιζον εὐτυχῆ, αὕτη δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ἀπατηλὴν ταύτην ἐλπίδα. Ἡ παρασχεθεῖσα τόσον γενναιοψύχως συγγνώμη τῷ ἐγνώρισεν, ὅτι δὲν ἔχει πλέον νὰ σκέπτηται περὶ αὐτῆς ἐὰν ἐπανελάμβανε τὴν προσβολήν. Ποτὲ πλέον! ἢ τότε σκληρῶς ἀποχωρισθέντες, ριζικῶς ἐνώπιον πάντων!... Εἰς τοῦτο ἐπεδοθη σημασία δι' ἑνὸς τόνου, δι' ἑνὸς βλέμματος, ἐν οἷς ἡ ὑπερηφάνεια τῆς γυναικὸς ἐλάμβανε τὴν ἐκδίκησιν ἀπὸ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις καὶ ὅλα τὰ προσκόμματα τὰ κοινωνικά.

Ὁ Νουμᾶς ἠννόησεν, ὡρκίσθη νὰ μὴ ἀρχίσῃ πλέον τὰ αὐτὰ καὶ εἰλικρινῶς τὸ κατώρθωσεν· ἔτρεμεν ἀκόμη διότι ἐκινδύνευσε τὴν εὐτυχίαν του, τὴν ἀνάπαυσιν ἐκείνης τῆς ὁποίας περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο, ἀντὶ ἡδονῆς, ἥτις ἱκανοποίει τὴν ματαιότητά του μόνον. Καὶ ὡς ἐκ τῆς εὐχαριστήσεως ὅτι θὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς μεγάλης ταύτης κυρίας, τῆς μαρκησίας ταύτης, ἥτις εἶχε τὰ χ ο ν δ ρ ὰ κ ό κ κ α λ α—τὰ οἰκόσημα κατὰ μέρος — δὲν ὡμίλει πλέον μ ὲ τ ὰ σ ω σ τ ά τ ο υ· διότι δὲν εἶχε πλέον ἐπιστολὰς νὰ γράψῃ, συνεντεύξεις νὰ ὁρίσῃ, ἡ δὲ λειποψυχία περὶ τὰ εὐτελῆ αἰσθηματικὰ ἅπερ ὀλίγον ἁρμόζουσιν εἰς τὸν χαρακτῆρά του, σχεδὸν τόσον ὅσον καὶ ὁ γαλήνιος χαρακτὴρ τῆς συζύγου του τὸν ἐφαίδρυνον· ἤδη ἐπῆλθεν ἡ ἐσωτερικὴ γαλήνη. Εὐτυχὴς ἐγένετο καὶ αὖθις ὡς καὶ πρότερον. Οὐδὲν παρήλλαξεν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν αὐτῶν σχέσεσι. Καθ' ἑκάστην ἔτρωγον καὶ ἔπινον φαιδρῶς καὶ αἱ αὐταὶ ἐγίνοντο ἑορταὶ καὶ ἐπισκέψεις καθ' ἃς ὁ Ρουμεστὰν ἔψαλλεν, ἀπήγγελλε καὶ ἠλαζωνεύετο χωρὶς νὰ ἀμφιβάλλῃ ποσῶς ὅτι πλησίον του δύο ὡραῖοι ὀφθαλμοὶ ἐπηγρύπνουν ὁλάνοικτοι ἀπὸ ἀληθῆ δάκρυα διαλαμπόμενοι. Τὸν ἔβλεπε πλέον τώρα, τὸν μέγαν της ἄνδρα, ὅλως χειρονομοῦντα, λέγοντα, ἀγαθὸν καὶ γενναιόδωρον ἐξ αἰσθήματος, ἀλλὰ ὀλίγης ἀγαθότητος, γινομένης μᾶλλον ἐξ ἰδιοτροπίας, ἐπιδεικτιάσεως καὶ φιλαρεσκείας. Αὕτη ἠννόει τὸ μικρὸν βάθος τοῦ ἀμφιταλαντευομένου τούτου πλάσματος καὶ εἰς τὰ μίση του καὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του· ὑπεράνω παντὸς ἄλλου αὕτη ἐφοβεῖτο καὶ δι' αὐτὸν καὶ δι' ἑαυτήν. Ἐφοβεῖτο ταύτην τὴν ἀδυναμίαν, ἥτις κρύπτεται ὑπὸ μεγάλας λέξεις καὶ κραυγάς, ἀδυναμίαν, ἥτις παρεῖχεν εἰς αὐτὴν ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ συγχρόνως καθίστα αὐτὴν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς αὐτὸν τείνουσαν, διὰ τῆς ἀνάγκης ἐκείνης τῆς μητρικῆς προστασίας, ἐφ' ἧς ἡ γυνὴ στηρίζει τὴν ἀφοσίωσιν ὅταν ὁ ἔρως ἀπωλεσθῇ. Καὶ ἦτο πάντοτε ἑτοίμη εἰς τὸ νὰ ἀφοσιωθῇ καὶ νὰ ἀποδοθῇ τελείως εἰς αὐτὸν εἰ καὶ τὴν προὔδωκε καὶ δὲν εἶχεν εἰμὴ ἕνα φόβον μυστικόν, «μὴ τυχὸν τῇ ἐμπνεύσῃ ἀθυμίαν»,

Ἡ Ροζαλία ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὴν πάντοτε τῶν πραγμάτων διαυγεῖ ἀντιλήψει, διέκρινε ταχέως τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν ἐν ταῖς γνώμαις τοῦ συζύγου της. Αἱ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὰ προάστεια ἐψυχράνθησαν, τὸ βαμβακερὸν ἐσωκάρδιον τοῦ γερο-Σανιέ, τὸ ἄνθος τῆς καρφίδος τοῦ λαιμοδέτου του δὲν τοῦ ἐνέπνεον πλέον τὸν αὐτὸν θαυμασμόν. Εὕρισκεν ὅτι ἡ μεγάλη ἐπιμέλεια περὶ ταῦτα τὸν ἐταπείνου.

Ἡ σκιά του ἥτις ἐνήδρευεν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, σκιὰ ὑπναλέα ἀνακαλοῦσα τὴν νομιμότητα καὶ τὰς ἰχωρώδεις ἀποναρκώσεις, τὰς ἀδελφὰς τοῦ θανάτου... Τοιουτρόπως ὁ Νουμᾶς ἐξέλισσεν ἡσύχως τὰ καθ' ἑαυτόν, ἤνοιγε τὴν θύραν αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπισημότητας τοῦ κόμματος τῶν μοναρχικῶν τὰς ἀπαντώσας εἰς τὰς αἰθούσας τῆς κυρίας Δεσκαμπές, ἧς τινος ἡ ἐπιρροὴ εἶχε παρασκευάσει τὴν μεταβολὴν ταύτην: «πρόσεχε εἰς τὸν μεγάλον σου ἄνδρα... νομίζω ὅτι ἀλλάζει...», ἔλεγεν ὁ σύμβουλος εἰς τὴν κόρην του ἡμέραν τινά, ὅτε ἡ βωμολόχος εὐγλωττία τοῦ δικηγόρου διεσκεδάσθη εἰς τὴν τράπεζαν τῆς μερίδος τοῦ Φροσχδόρφ, τὴν ὁποίαν παρέβαλλε πρὸς τὸν ξύλινον πήγασον τοῦ Δον-Κιχώτου, ἀκίνητον καὶ προσηλωμένον εἰς τὴν θέσιν του, ἐνῷ ὁ ἱππότης ἔχων δεδεμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐφαντάζετο νὰ κάμῃ μακρὸν ταξείδιον.

Αὕτη δὲν συνεζήτει μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μακρὸν ὑποκρινομένη ὅσον ἠδύνατο, τὰ δὲ ψεύδη—τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἀπηξίου νὰ ὑποστηρίζῃ διὰ λεπτότητος καὶ διὰ διαφόρων ἄλλων περιπλοκῶν—ἦσαν παρ' αὐτῇ ἐν μεγάλῃ δόσει. Εἰσερχομένη δὲ πρωίαν τινὰ εἰς τὸ ἰδιαίτερόν του γραφεῖον κατέλαβεν αὐτὸν αἰφνιδίως ἀσχολούμενον περὶ τὴν σύνταξιν ἐπιστολῆς. Κύψασα δὲ τὴν κεφαλὴν ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του εἶπε:

«Εἰς ποῖον γράφεις;»

Ἐκεῖνος εὑρέθη εἰς δύσκολον θέσιν· προσεπάθησε νὰ εὕρῃ ἀπάντησίν τινα ἀλλ' ἰδὼν αὐτὴν ἐταστικῶς παρατηροῦσαν δὲν ἠδυνήθη ἢ νὰ ὁμολογήσῃ ἄκων καὶ

ΔΥΟ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΟΥ ΝΙΑΓΑΡΑ

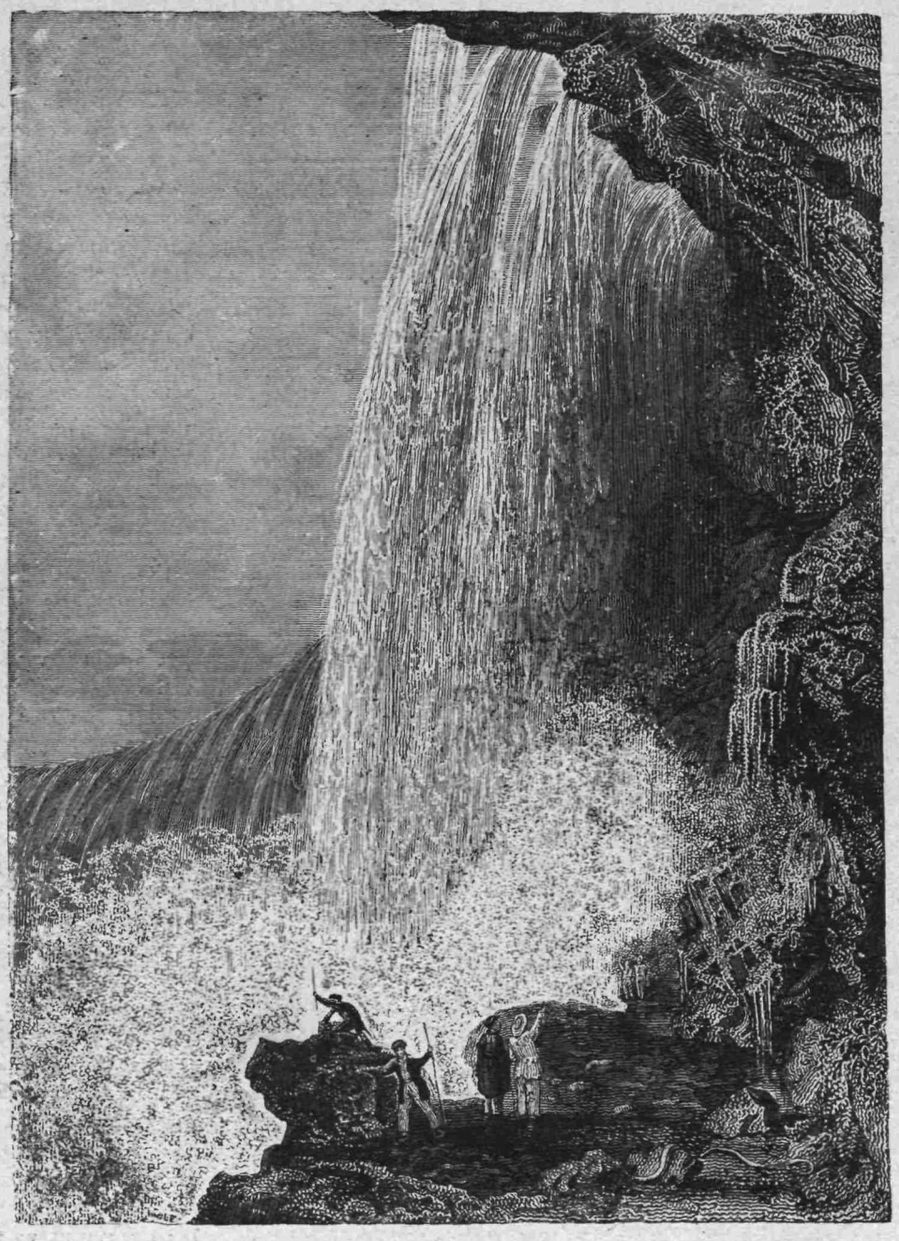

Α'. ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΗΣΙΟΝ

Β'. ΜΑΚΡΟΘΕΝ

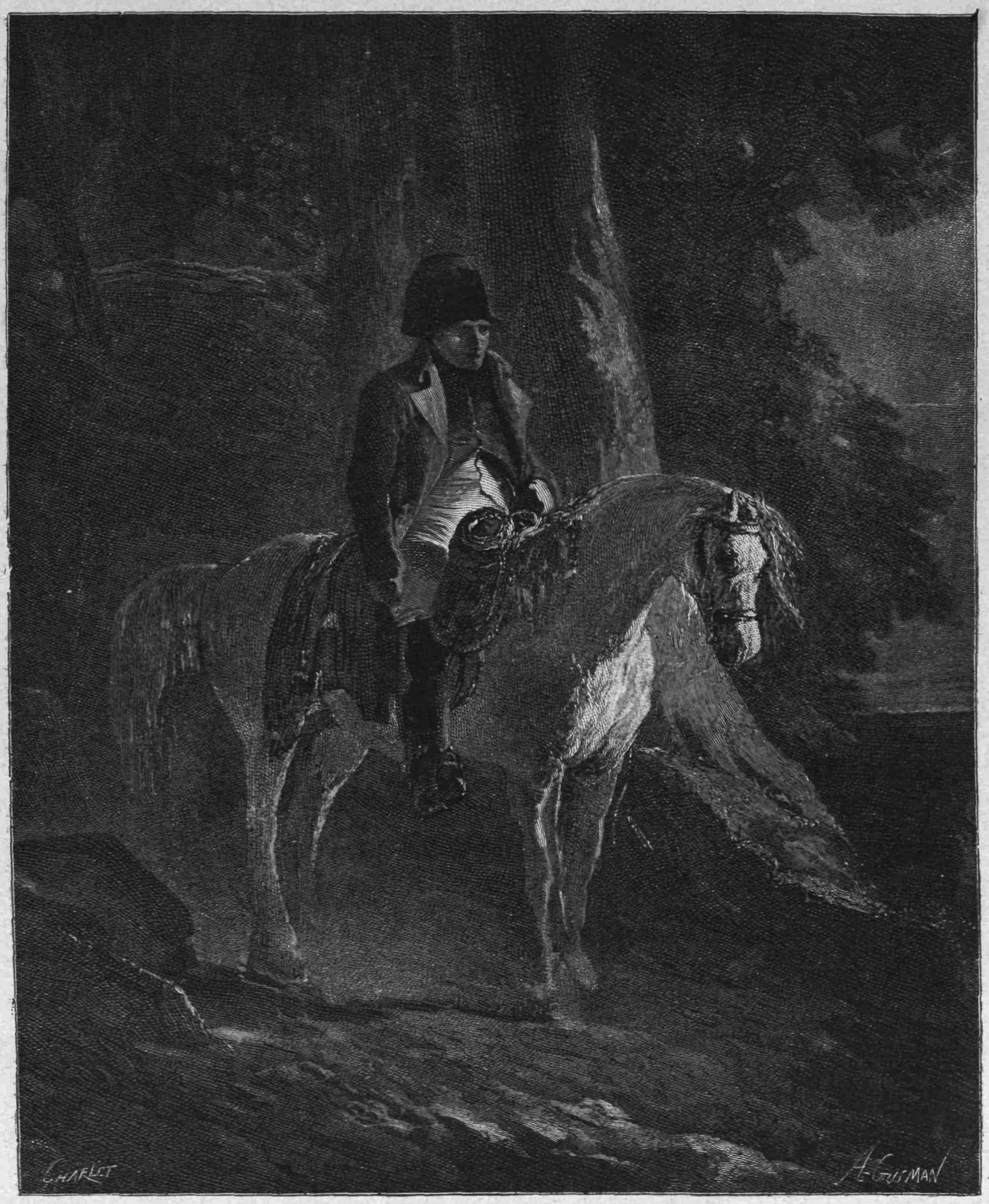

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΒΑΤΕΡΛΩ

(Ἔργον *Ad Cusman* ἀντίγραφον ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ *Charlet*.)

εἰλικρινῶς τὴν ἀλήθειαν... Ἦτο δι' ἐμφαντικοῦ ὕφους γεγραμμένη ἐπιστολὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεδέχετο τὴν θέσιν τοῦ συμβούλου τῆς ἐπικρατείας «*Βαρδαῖος τῆς Μεσημβρίας, διαβιώσας ἐν τῇ μοναρχικῇ πίστει καὶ ἐν τῇ σεβαστῇ τοῦ παρελθόντος ὑπηρεσίᾳ, δὲν πιστεύω νὰ προσβάλω τὴν τιμὴν οὔτε νὰ παραβαίνω τὴν συνείδησίν μου..,*»

— Δὲν θὰ τὴν στείλῃς αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν... εἶπε ζωηρῶς.

Καὶ ἤρχισε νὰ παραφέρηται, νὰ ὁμιλῇ ὑψηλοφώνως καὶ βαναύσως, οἱονεὶ ἀγροϊκος χωρικός. Διατί ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν ὑποθεσιν ταύτην; τί ἐννόει διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης ἡ Ροζαλία;

— Δὲν θὰ στείλῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἐπαναλαμβάνω, διότι πράττων τοῦτο διαψεύδεις τὸν πρότερον βίον σου καὶ τὰς ὑποχρεώσεις σου!

— Ὑποχρεώσεις;... Καὶ πρὸς τίνα;

— Πρὸς ἐμέ... Ἐνθυμήθητι πῶς τὸ πρῶτον ἐγνωρίσθημεν καὶ πῶς κατέκτησες τὴν καρδίαν μου ἐπιδεικνύων ἑαυτὸν ἀντιμοναρχικόν...

Ἐκεῖνος ὑπερησπίσθη ἑαυτὸν καὶ μήπως ὤφειλε νὰ κατατρίψῃ τὸν βίον του εἰς ἓν καὶ μόνον κόμμα; Ἔπειτα ἡ αὐτοκρατορία ἤρχετο πρὸς αὐτὸν καὶ οὐχὶ αὐτὸς πρὸς τὴν αὐτοκρατορίαν. Ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο λαμπρὸς ἄνθρωπος, πλήρης ἰδεῶν καὶ πολὺ ἡγεμονικὸς πρὸς τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτόν.

— Ἀλλὰ καθὼς φαίνεται σὺ δὲν βλέπεις ἢ δὲν ἐννοεῖς ὅτι ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνδρες εἶναι πάντοτε ἀνήσυχοι καὶ σχεδὸν καθ' ἑκάστην βλέπουσι τοὺς λάκκους αὐτῶν ἀνοιγομένους ἐνώπιόν των. Ἡ ἐλαχίστη προσβολή, ἡ ἀπόσπασις λίθου τινὸς καὶ τὸ πᾶν καταρρέει... καὶ εἰς ποίαν ἄβυσσον!...

Καὶ ἐξηκολουθει μετὰ περισσῆς λεπτολογίας τὰ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων σχόλιά της. Ὁ Ρουμεστὰν ἀκούων ταῦτα ἐξεπλήσσετο καὶ ἀνεφώνησε:

«Τί περίεργον γύναιον!» Ποῦ ἆρά γε ἔμαθε πάντα ταῦτα; Ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτὸν καὶ μετὰ λεπτότητος νεανικῆς ἐπιλαβόμενος τῆς κεφαλῆς τῆς συζύγου του, κατεφίλει αὐτὴν τρυφερώτατα ὡς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου του.

«Ἔχεις δίκαιον, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι... μάλιστα πρέπει νὰ γράψω τὸ ἐναντίον...»

Καὶ ἐτόλμησε νὰ σχίσῃ τὸ χειρόγραφόν του· ἐν τούτοις δὲν τὸ ἔπραξε, διότι ἐν αὐτῷ ὑπῆρχε προκαταρκτήριός τις φρασις ἀρέσκουσα λίαν αὐτῷ καὶ ἧς τινος ἠδύνατο νὰ ποιήσηται χρῆσιν τροποποιῶν αὐτὴν ὡς ἑξῆς περίπου: *Βαρδαῖος τῆς Μεσημβρίας διαβιώσας ἐν τῇ μοναρχικῇ πίστει καὶ ἐν τῇ σεβαστῇ τοῦ παρελθόντος ὑπηρεσίᾳ, πιστεύω ὅτι προσβάλλω τὴν τιμὴν καὶ παραβαίνω τὴν συνείδησίν μου ἀναδεχόμενος τὴν θέσιν, ἣν ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης...*»

Ἡ εὐγενὴς ἀλλὰ καὶ βεβαία αὕτη τῆς θέσεως τῆς Α. Μ. μὴ ἀποδοχὴ δημοσιευθεῖσα ἐν ταῖς νομιμόφροσιν ἐφημερίσι παρέσχε εἰς τὸν Ρουμεστὰν ὅλως νέαν κατάστασιν καὶ κατέστησε τὸ ὄνομά του συνώνυμον τῇ ἀδιαφθόρῳ πίστει. Τὸ *Σαριβαρὶ* ἔν τινι αὐτοῦ ἀστειοτάτῃ γελοιογραφίᾳ ἀπεκάλει τὸν ἄνδρα «*ἀξήλωτον*» δεικνύων τὴν *τόγαν* τοῦ μεγάλου δικηγόρου σφοδρῶς συζητοῦντος καὶ πρὸς ὅλα τὰ κόμματα προσηλωμένου. Μετά τινα χρόνον ἡ αὐτοκρατορία κατεκρημνίζετο καὶ τῆς Συνελεύσεως τῶν Βορδιγάλλων συγκληθείσης, ὁ Νουμᾶς Ρουμεστὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τριῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν τῆς Μεσημβρίας, ἅπερ ἐξέλεξαν αὐτὸν βουλευτήν, καὶ αἱ τρεῖς ὁμοῦ ἕνεκεν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης. Οἱ πρῶτοι αὐτοῦ λόγοι ὄντες εὐγλωττίας πεφουσκωμένης κατέστησαν αὐτὸν τάχιστα ἀρχηγὸν ὅλων τῶν *δεξιῶν*.

Γενικὸς σύμβουλος τῆς ἐκλογικῆς του περιφερείας, εἴδωλον τῆς Μεσημβρίας ὁλοκλήρου ἐπὶ μᾶλλον δ' ἀνυψούμενος ἕνεκεν τῆς τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ μεγάλης θέσεως, πρώτου Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς αὐτοκρατορίας διατελοῦντος, ὁ Νουμᾶς προφανῶς προωρίσθη νὰ γείνῃ ἡμέραν τινὰ ὑπουργός. Ἐν τούτοις καὶ νῦν, ἐκτὸς τῆς γυναικός του, διὰ πάντα ἦν μέγας ἀνὴρ καὶ ἡ φήμη του διέτρεχεν ἀπὸ Παρισίων εἰς Βερσαλλίας καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας. ὧν δὲ ἀξιέραστος, θαρραλέος καὶ σωστὸς ἀνὴρ ἔφερεν ἐν ταῖς ἀποδημίαις του τὸν στέφανόν του, ὃν ἑκὼν ἄφινεν ἐν τῇ πιλοθήκῃ του, ὡς *κλὰκ* τῶν τελετῶν.

IV

Μία θεία Μεσημβρινή—Ἐνθύμιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Ἡ οἰκία Πορτάλ, ἐν ᾗ ὁ μέγας ἐξ Ἄψ ἀνὴρ κατοικεῖ κατὰ τὴν ἐν Προβηγγίᾳ διαμονήν του θεωρεῖται ὡς ἓν τῶν περιεργοτέρων μνημείων τῆς χώρας ἐκείνης. Ἐν δὲ τῷ ὁδηγῷ τοῦ Joanne κεῖται παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἥρας, τὸ Στάδιον, τὸ Παλαιὸν Θέατρον, τὸν Πύργον τῶν Ἀντωνίνων, ἀρχαίων ἰχνῶν τῆς ρωμαϊκῆς κυριαρχίας, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ πόλις θεωρεῖ ἑαυτὴν λίαν ὑπερήφανον καὶ ἐπιμελῶς περιποιεῖται.

Ἀλλ' ὁ παλαιὸς ἐπαρχιακὸς οἶκος δὲν ἦτο ἡ δι' ἧς ἡ ἄμαξα εἰσήρχετο χαμηλὴ καὶ πλήρης κεφαλῶν τεραστίων καρφίων, ἀλλὰ μόνον ὁ ἐξώστης τοῦ πρώτου πατώματος, στενός τις ἐξώστης ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ Ρουμεστὰν ὁμιλεῖ καὶ ἐπιδεικτικῷ πρὸς τὰ ὑπ' αὐτὸ πλήθη, ὁσάκις ἔρχεται ἐκεῖ. Καὶ ὅλος ὁ ἐπαρχιακὸς κόσμος ὁμολογεῖ ὅτι ἕνεκα τοῦ βάρους καὶ τῶν σωματικῶν κινήσεων τοῦ ῥήτορος ὑπέκυψε καὶ τρόπον τινὰ κατέστη ὡς γέρων κυφός.

«Διάβολε!... αὐτὸς ὁ Νουμᾶς κατέβαλε τὸν ἐξώστην».

Σᾶς λέγουν τοῦτο προφέροντες τὸ *λ* παρατεταμένως—κατέβαλλλε τὸν ἐξώστην. Ὁ λαὸς τῆς πόλεως Ἄψ εἶναι ὑπερήφανος καὶ ἀγαθός, ἀλλ' ἔχει ζωηρότητα μεγάλην εἰς τὰς ἐντυπώσεις του καὶ περὶ τὴν γλῶσσαν ἀχαλίνωτος, τοῦ ὁποίου παράδειγμα εἶναι ἡ θεία Πορτάλ, ἀληθὴς τύπος τῆς τοπικῆς ἀγροικίας, δύνατοι νὰ δώσῃ καὶ νὰ συγκεφαλαιώσῃ τὴν ἰδέαν. Μεγάλη, ἀποπληκτική, ἔχουσα τὰς πιπτούσας παρειάς της ἐρυθράς, φαιδρὰ ἐκ τοῦ οἴνου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς δέρμα παλαιᾶς ξανθῆς, ὅπερ βλέπει τις εἰς τὸν λευκότατόν της λαιμόν, εἰς τὸ μέτωπον ἔνθα ὡραῖαι τρίχες περιπεποιημέναι χρώματος ἀμυδροῦ ἐπαργύρου ἐξερχόμεναι τοῦ καλύμματος τοῦ ταινιοφόρου τῆς κεφαλῆς, μὲ μεγαλοπρεπὲς παράστημα, μὲ ὑπομειδίαμα εὐχάριστον, ἰδοὺ κατ' ἀρχὰς πῶς παρουσιάζεται ἐνώπιόν σας ἡ κυρία Πορταλ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἥτις πάντοτε εἶναι κλειστὴ κατὰ τὸν τρόπον τῆς μεσημβρίας. Ἀλλ' ὁμιλοῦντες πρὸς τὴν θείαν, ἐὰν ἔχετε τὴν δυστυχίαν νὰ διισχυρίζεσθε ὅτι οἱ διαμαρτυρόμενοι εἶναι καλλίτεροι τῶν καθολικῶν, ἢ ὅτι Ἐρρῖκος ὁ Ε' δὲν ἤθελεν ἀνέλθῃ τὸν θρόνον, ἡ δίκην ἀρχαίας εἰκόνος θεία Πορτὰλ ὁρμᾷ σφοδρῶς ἀπὸ τοῦ πλαισίου της καὶ μὲ ἐξωδηκυίας, καὶ χεῖρας τεταραγμένας λαμβάνει τρομερὰν ὀργὴν ἀναμεμιγμένην μὲ ὕβρεις, μὲ ἀπειλάς, μὲ κατάρας, ὀργήν, ἥτις εἶναι διάσημος ἐν τῇ πόλει, τῆς ὁποίας διηγοῦνται τὰς ἀλλοκότους σκηνάς. Μίαν ἑσπέραν εἰς τὸν οἰκόν της ὁ ὑπηρέτης της ἀνέτρεψε δίσκον πλήρη ποτηρίων· ἡ θεία Πορτὰλ φωνάζει, ἐρεθίζεται, ἀπειλεῖ καὶ ἀπὸ τὰς ὕβρεις φθάνει εἰς σφοδρὰν μανίαν ἔνθα ἡ ἀγανακτησις δὲν εὑρίσκει λέξεις, ἵνα ἐκφράσῃ ἑαυτήν· μὴ δυναμένη δὲ νὰ δείρῃ τὸν ἀνεπιτήδειον ὑπηρέτην, ὅστις φρονίμως ποιῶν ἔφυγεν, ὕψωσε τὸ μετάξινον φόρεμά της ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της, ἐκρύβη, καὶ ἐκεῖ ἔπνιξε τὰς ἀγρίας φωνάς της καὶ τὰς χειρονομίας τῆς τρέλλας της, μηδόλως φροντίζουσα, ἐὰν ἐδείκνυεν εἰς τοὺς προσκεκλημένους της τὰ λευκά της φορέματα... Εἰς πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου θὰ τὴν ἐξελάμβανον ὡς μαινομένην, ἀλλ' ἐν Ἄψ, χώρᾳ τῶν θερμοκεφάλων περιορίζονται νὰ εἴπωσιν, ὅτι ἡ κυρία Πορτὰλ πάσχει ἀπό...

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε διερχομένης τὴν πλατείαν τοῦ Ἱππικοῦ κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας, ὅτε εὑρίσκετο εἰς τὰ *καλά της*, ὅτε τὸ ᾆσμα τῶν τεττίγων καὶ ὁ ἦχος τῶν κλειδοκυμβάλων διαταράττουσι τὴν μεγάλην σιγὴν τῆς πόλεως, ἀκούει τις συνήθως τὰς ἀλλοκότους τῆς γυναικὸς ἐπιφωνήσεις δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τὸν περιῆ κόσμον ἀποκαλούσης: «τέρας... δολοφόνε... λῃστά... σοῦ κόπτω τὸ ἕνα χέρι.., σὲ γδέρνω τὴν κοιλιά...»

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΟΥΛΑΝΔ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Τῆς Νορβηγιᾶς τί θέλουν οἱ ἀντρειωμένοι
Ἐστοὺς βράχους τῆς ψηλῆς ἀκρογιαλιᾶς;
Γιατί τάχ' αὐτοῦ πάνω ν' ἀνεβαίνῃ
Ὁ τυφλὸς ἀσπρομάλλης Βασιλιᾶς;
Ἐστὸ δεκανίκι ἀκουμπημένος βγάζει
Φωνὴ τρανὴ μὲ πίκρια καὶ μαράζι,
Ποῦ τὸ στενὸ τῆς θάλασσας περνάει
Καὶ 'ς τὸ νησάκι ἀγνάντι ἀντιβοάει:

«Δός μου πίσω, ληστή, τὴ θυγατέρα
Μέσ' ἀπὸ τὴ θεοσκότεινη σπηλιά,
Μόνη εὐτυχιά μου εἶχα 'ς τὰ ἔρμα γέρα
Τὴν ἄρπα, τὴ γλυκειά της τὴ λαλιά.
Ἐστὸ πράσινο ἀκρογιάλι ἔφερνε γύρες
Ἐστὸ χορὸ καὶ σὺ μοῦρθες καὶ τὴν πῆρες·
Αὐτὸ τὴν ἄσπρη κεφαλή μου γέρνει,
Κ' ἐσὲ ντροπὴ παντοτεινὴ σοῦ φέρνει».

Κι' ἀπὸ τὸ φάραγγ' ἄγριος ξετρυπόνει
Ὁ ληστής, μὲ θεόρατο κορμί·
Τὸ γιγάντιο σπαθὶ ψηλὰ φουχτόνει
Καὶ 'ς τὸ σκουτάρι τὸ χτυπᾷ μ' ὁρμή:
«Φύλακες ἦταν 'κεῖ στημένοι τόσοι,
Πῶς δὲν ἦρθε κανεὶς νὰ τὴ γλυτώση;
Πολεμάρχους πολλοὺς ἔχει 'ς τὸ πλάϊ
Καὶ κανένας γι' αὐτὴν δὲν πολεμάει;»

Κι' ὁ καθένας αὐτοῦ σιγοτρομάζει,
Νὰ βγοῦν ἀπ' τὴ γραμμή τους δὲν κοτοῦν,
Ὁ τυφλὸς βασιλιᾶς πίσω κοιτάζει:
«Ὠϊμένα! ὅλοι μαζὶ μὲ παραιτοῦν;»
Τότε σφίγγει τὸ νιούτσικο παιδί του
Τόσο ἐγκάρδια τὸ χέρι τὸ δεξί του:
«Γὼ νὰ παλέψω, κύρη μου, ἄφησέ με!
Χεροδύναμος εἶμαι, πίστεψέ με!»

«Αὐτὸς ὁ ἐχτρός μας, γυιέ μου, εἶναι θερίο·
Δὲν βρέθηκε κανεὶς νὰ τὸν 'μπορῇ·
Μὰ κ' ἐσ' εἶσαι ἀπὸ σόϊ γερὸ κι' ἀντρεῖο,
Τοῦ χεριοῦ σου ἡ σφιξιὰ τὸ μαρτυρεῖ.

Πάρε, σοῦ δίνω τούτη τὴν ἀρχαία
Ἀπὸ τοὺς Σκάλδους[1] φουμιστὴ ρομφαία,
Κι' ἄ' σκοτωθῆς κ' ἐγὼ θὰ πέσω ναῦρω
Ἐστὸ κῦμα, ὁ θλιβερός, θάνατο μαῦρο.»

Κι' ἄκου! Ἡ θάλασσ' ἀφρίζοντας ταράζεται
Δαρμένη ἀπὸ τῆς βάρκας τὸ κουπί.
Στέκει ὁ τυφλὸς ὁ βασιλιᾶς κι' αὐτιάζεται,
Κι' ὁλόγυρά του εἶν' ἄκρα σιωπή.
Ὡς ποῦ 'βρόντησ' ἡ ἀντάρα τῶν ἁρμάτων
Κ' ἐβούϊξαν 'ς τὰ σκουτάρια τὰ σπαθιά των,
Ὡς ποῦ ἀντίπερ' ἀντήχησαν οἱ βράχοι
Ἀπ' τὲς κραυγὲς κι' ἀπὸ τὴν ἄγρια μάχη.

«Πέτε μου σεῖς τί βλέπετε», φωνάζει
Ὁ ρήγας μὲ λαχτάρα χαροποιά.
«Ξεξώρισ', ἀπ' τὸ λάλημα ποῦ βγάζει,
Μιὰν κοφτερὴ τῆς σπάθης μου χτυπιά».
«Ὁ ληστής, βασιλέα μας, ἐσκοτώθη,
Μὲ τὸ αἷμα τὸ κρῖμα του ἐπλερώθη.
Γειά σου, χαρά σου, πρῶτο παλλικάρι,
Τοῦ βασιλιᾶ μας δυνατὸ βλαστάρι!»

Πάλι σιωποῦν ὁλόγυρα καὶ στέκει
Κι' ἀκουρμαίνεται ὁ ρήγας ὁ τυφλός:
«Πέτε μου ποιὸς σιμόνει τώρ' ἀπ' ἔκει,
Ἀκούω κουπιὰ κι' ἀφρολογᾷ ὁ γιαλός.»
«Μὲ σπαθὶ καὶ σκουτάρι ἁρματωμένος
Γυρίζει αὐτοῦθε ὁ γυιός σ' ὁ ἀντρειωμένος,
Καὶ τὴν τετράξανθή σου θυγατέρα
Τὴ Γουνίλδη σοῦ φέρνει ἀπ' ἔκει πέρα».

«Καλῶς τους», λέγει ἀπ' τὸ ψηλό του βράχο
Ἐσ αὐτοὺς κάτου ὁ τυφλὸς ὁ προεστώς.
«Τώρα καλὰ γεράματα θεράχω,
Κ' ὁ τάφος μου θεᾶναι δοξαστός.
Θὰ μοῦ βάλῃς 'ς τὸ πλάγι σύ, παιδί μου,
Τότες τὸ τραγολάλητο σπαθί μου,
Καὶ σὺ Γουνίλδη ἐλεύτερη θὰ ζήσῃς
Καὶ 'ς τὸν τάφο θὰ μὲ μυρολογήσῃς.»

[1] Οἱ Σκάλδοι ἦσαν ἀπάνου κάτου εἰς τὴν Νορβηγία ὅ,τι ἦσαν οἱ Βάρδοι 'ς τὴ Σκωτία.

Μετάφρασις Λ. Γραικου

Ο ΠΟΘΟΣ

Ὁ Γιουσοὺφ μὲν Ἰμπραχίμ, ἔμπορος ταπήτων ἐν τῇ μεγάλῃ ἀγορᾷ τοῦ Ἰσπαχάν, ἦτο ὑγιὴς καὶ πλούσιος καὶ ὅμως ἦτο μεμψίμοιρος.

Ἐσπέραν τινά, μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν προσευχῶν του, ἐπανέλαβεν, ὡς τοῦτο ἤδη ἐπανειλημμένως εἶχε πράξει, ἀναστενάζων πρὸς ἑαυτόν: «Ἄχ, νὰ ἔβλεπον ἐκπληρουμένους τοὺς πόθους τῆς καρδίας μου!»

— «Καὶ ποῖοι εἶναι οἱ πόθοι σου;» ἤκουσεν αἴφνης νὰ ἐρωτᾷ τις πλησίον του.

Ἀνέβλεψε καὶ εἶδε τὴν μορφὴν σεβασμίου γέροντος.

— «Χαῖρε ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ προφήτου. Τίς εἶ;»

— «Εἶμαι ὁ Ἄγγελος, ὁ ἐκπληρῶν τοὺς πόθους τῶν ἀνθρώπων. Ὁρατὸς ἢ ἀόρατος ἔρχομαι πρὸς πάντα βροτὸν καὶ πληρῶ τινα τῶν πόθων του. Ποῖος εἶνε ὁ πόθος σου;»

— «Ἄχ, πόθους ἔχω ἀρκετούς», ἀπήντησεν ὁ Γιουσοὺφ μετὰ θρηνώδους φωνῆς. «Ἂν ἀνέγραφον αὐτοὺς δὲν θὰ ἐτελείωνον μέχρι πρωΐας».

— «Ὁ σοφὸς ἕνα μόνον πόθον ἔχει», παρετήρησεν ὁ γέρων. «Ὁ τρέφων πόθους περισσοτέρους τοῦ ἑνός, οὗτος ἔχει τοὐλάχιστον δύο ἀνοήτους. Εὐχήθητι καὶ θὰ ἐκπληρώσω τὴν εὐχήν σου.

Ὁ Γιουσοὺφ ἐσκέπτετο. Ὁ εἷς πόθος ἀπεδίωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ του τὸν ἕτερον, οὕτως ὥστε οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ.

— «Ἔχεις τόσους πολλοὺς πόθους, ὥστε δὲν σοὶ εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιθυμήσῃς τι», εἶπε μειδιῶν ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ὑψίστου. Καὶ ὅμως ἑνὸς μόνον στερεῖσαι πρὸς πλήρωσιν ὁλοκλήρου τῆς εὐτυχίας σου.

— «Ποῖον εἶνε τοῦτο», ἀπήντησε μετὰ σπουδῆς ἐκεῖνος.

— «Τοῦτο δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ σοὶ εἴπω. Τὴν θύραν τῆς εὐτυχίας ὀφείλει ἕκαστος μόνος νὰ ἀνοίξῃ».

— «Δύναμαι πάντα νὰ ἐπιθυμήσω;» ἠρώτησε μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Γιουσοὺφ.

— «Πᾶν τὸ προσῆκον εἰς ἐπιχθονίους».

— «Τότε ἐπιθυμῶ. — Ὄχι! — Ἐπιθυμῶ πᾶν τὸ ἐλλεῖπον πρὸς εὐτυχίαν μου».

— «Ἐζήτεις νὰ εἴπῃς μωρίαν τινὰ καὶ ὠμίλησας σοφῶς. Πήγαινε ἥσυχος εἰς τὴν οἰκίαν σου, πρὶν φωνήσῃ ὁ ἀλέκτωρ ὁ πόθος σου θὰ ἐκτελεσθῇ».

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐγένετο ἄφαντος ὁ γέρων.

Ὁ Γιουσοὺφ ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν του. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκοιμηθῇ, ἡ σκέψις πρὸς τὸ μέλλον νὰ ἐπέλθῃ, ἀπεδίωκε τὴν ἡσυχίαν του. Ἀργά, μεσονύκτιον εἶχε ἤδη πρὸ πολλοῦ παρέλθει, ἔκλιναν τὰ βλέφαρά του καὶ θὰ ἀπεκοιμᾶτο, ἂν δὲν κατελάμβανεν αὐτὸν αἴφνης σημαντική τις ἀλγηδών. Ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται ἄλγος εἰς τὸν τελευταῖον ὀδόντα τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς ἄνω σιαγόνος, ἐπιτεινόμενον καθ' ἑκάστην στιγμήν. Ἀνήσυχος ἐστρέφετο ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς του. Ἡ ὥρα ἐφαίνετο αὐτῷ ὡς αἰών. Ἠσθάνετο, ὅτι ἐξοιδαίνετο ἡ παρειά του.

Ὡς κατειλημμένος ὑπὸ τοῦ κακοῦ δαίμονος, ἀνεπήδησε καὶ ἔτρεχε ὀλόγυρα ἐν τῷ δωματίῳ του. Δὲν ἐσκέπτετο πλέον τὸν πόθον του, τὸ ἄλγος τοῦ ὀδόντος ἀπησχόλει αὐτὸν ὅλως.

Ἐνῷ δὲ ἀλγῶν περιέτρεχε τὸ δωμάτιον, τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε θόρυβον προερχόμενον ἐκ τοῦ πλησίον δωματίου· ἐν τούτοις δὲν ἔδωκε περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τοῦτο.

Μετέπειτα, στενοχωρηθεὶς ἀπώθησε τὰ βαρέα ἐκ ταπήτων παραπετάσματα καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἀνωτέρω μέρος.

Ἤδη ἐλησμόνησε τὰς ἀλγηδόνας.

Τὰς χεῖρας ἀγρίως πρὸς τὴν κόμην φέρων, ὥρμησε πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιον, οὗ αἱ θύραι ἔκειντο πρὸ αὐτοῦ ἀνοικταί.

«Κλέπται, λῃσταί!» ἀνέκραξε καὶ ἔρριψε τὰ βλέμματά του πέριξ πλήρης ἀπογνώσεως, ἕως οὗ οἱ ὀφθαλμοί του προσηλώθησαν ἐπί τινα νεωστὶ ἀνοιχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ τοίχου ὀπήν.

Καί, οὕτω συνέβη.

Κλέπτης ἀφῄρεσεν ὁλόκληρον τὸν θησαυρὸν τοῦ Γιουσούφ.

Αἴφνης ἀνεμνήσθη τοῦ πόθου του καὶ τοῦ γέροντος. Θρηνῶν ἀνέκραζε:

«Ὦ, κακόν, ἐπίβουλον πνεῦμα! δαίμων τῆς Γεέννης! Μοὶ ἔπεμψες τὸ ἄλγος, ἄφησες νὰ μὲ κλέψωσιν. Ἤμην ὑγιὴς καὶ πλούσιος, ἤδη εἶμαι ἀσθενὴς καὶ πτωχός. Ἄχ, πόσον εὐτυχὴς ἤμην ἀκόμη χθές!»

«Ὁ πόθος σου ἐξεπληρώθη, υἱέ μου», ἤκουσε λέγοντα πάλιν τὸν γέροντα, ὅστις αἴφνης ἔστη πρὸ αὐτοῦ.

«Αὕτη εἶνε ἡ εὐτυχία, ἧς ἐστερούμην!» ἀνέκραξε πλήρης ὀργῆς ὁ Γιουσοὺφ.

— Ναί, αὕτη εἶνε. υἱέ μου. Ἦσο ὑγιής, οὐδὲν κακὸν προσέβαλε τὸ σῶμά σου, ἦσο πλούσιος, οὐδεμία φροντὶς σὲ κατελάμβανεν. Ἐστερεῖσο μόνον ἑνός, τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς εὐτυχίας σου. Καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὕτη σοὶ ἐγένετο.

— «Ἰδού», εἶπεν ὁ γέρων πάλιν μετὰ μικρόν, ἐν ᾧ ὁ Γιουσοὺφ σύννους ἔβλεπεν ἔμπροσθέν του, «θὰ θωπεύσω τὴν παρειάν σου καὶ θὰ ἀπαλλαγῆς τῶν ἀλγηδόνων».

Καὶ οὕτω συνέβη.

— «Ἀλλὰ τὰ χρήματά μου, ἡ περιουσία μου!» ἀνέκραξεν ὀλολύζων ὁ ἔμπορος.

— «Πήγαινε ἔξω εἰς τὴν αὐλήν. Ὁ κλέπτης, ὅστις ἐν τῷ σκότει ἐτράπη εἰς φυγήν, ἔπεσεν εἰς τὸ ῥέαρ καὶ κεῖται ἤδη ἐν αὐτῷ μεθ' ὅλων τῶν θησαυρῶν σου. Λάβε αὐτὸν πάλιν καὶ παράδος τὸν τοιχωρύχον εἰς τὸν Καδῆν ὅπως κρίνῃ αὐτόν.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ὁ γέρων ἐγένετο ἀφανὴς καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἔξω τὸ πρῶτον ἐφώνησε.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ).

ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΑΤΙΑ

Δὲν μὲ πλανοῦν τὰ λόγια σου
Καὶ πλειὸ πικρὰ ἀκόμα
Ἂν λέῃ τὸ ὡραῖό σου στόμα
Γιὰ ἐμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

Τῶχετε σεῖς ἡ εὔμορφαις,
Ἐκείνους ποῦ ἀγαπᾶτε
Νὰ τοὺς κατηγορᾶτε
Μὲ γλῶσσα πλειὸ ἐχθρική.

Δὲν μὲ πλανοῦν τὰ λόγια σου,
Γιατὶ ἡ γλυκειὰ ματιά σου
Μοῦ λέει πῶς ἡ καρδιά σου
Μόνο γιὰ ἐμὲ πονεῖ.

Γιατὶ τὰ λόγια εἶν' ψέματα,
Κ' εἶν' ἡ ματιὰ ἡ ἀλήθεια,
Εἶνε τ' ἀθῶά σου στήθια,
Εἶνε ἡ καρδιά σου ἡ ἀγνή.

Ἀθῆναι, 9βριος 1890.

Κ. Δ. Κρυσταλλης

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ πρίγκηψ Ὀσκὰρ

Ὁ ἐν Ἀθήναις πρό τινων ἡμερῶν φιλοξενούμενος εὐγενὴς γόνος μεγάλης ἱστορικῆς οἰκογενείας εἶνε δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Βασιλέως Ὀσκὰρ τῆς Σουηδίας, δοὺξ τῆς Γοτλανδίας καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, γεννηθεὶς τὴν 15 9βρίου 1859. Πρὸ τριῶν ἐτῶν νυμφευθεὶς ἐξ ἔρωτος καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρός του τὴν Ἔδβαν Μούγκ, περικαλλῆ νεάνιδα καταγομένην ἐξ ἀρχαίου μὲν καὶ ἐπιφανοῦς οἴκου τῆς Σουηδίας, ἀλλ' ἐκ μὴ βασιλικοῦ γένους, χοηματίσασαν δὲ δεσποινίδα τῆς τιμῆς τῆς βασιλίσσης Σοφίας, ἀπέβαλεν ἕνεκα τοῦ γάμου τούτου τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Σουηδίας.

Ἡ Β. οἰκογένεια τῆς Σουηδίας συνδέεται καὶ μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἡμετέρου Βασιλέως, διότι ὁ ἀδελφὸς Αὐτοῦ Φρειδερῖκος, διάδοχος τοῦ δανικοῦ θρόνου, ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσαν Λουΐζαν, θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ὀσκάρ.

Γεράσιμος Μεταξᾶς

Τὴν 30 Δεκεμβρίου 1890 ἀπεβίωσεν ὁ ὑποστράτηγος καὶ ἀρχηγὸς τοῦ στρατιωτικοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως Γ. Μεταξᾶς εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν. Ἦτο υἱὸς τοῦ κόμητος Ἀναστασίου Μεταξᾶ καὶ ἀνεψιὸς τοῦ ἀντιστρατήγου Ἀνδρέου Μεταξᾶ. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ διακριθεὶς μετέβη κατόπιν εἰς Παρισίους ἔνθα ἐπὶ 4 ἔτη παραμείνας ἠσχολήθη εἰς στρατιωτικὰς μελέτας. Τῷ 1854 συγκροτήσας ἴδιον σῶμα ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Καλαμπάκαν, ἀλλ' ἠμποδίσθη ὑπὸ τῆς κατοχῆς. Ὁ Μεταξᾶς μετέβη ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ἀποσταλείσης εἰς Κοπεγχάγην ὅπως προσφέρῃ τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος τῷ Βασιλεῖ Γεωργίῳ. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταλήψεως τῶν νέων ἐπαρχιῶν ἀπεστάλη ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐχάραξε τὰ νέα ὅρια τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μεταξᾶς ἔφερε πλεῖστα ὅσα παράσημα. Ἡ κηδεία του ἐγένετο ἐπιβλητικὴ λίαν, πρὸ τῆς σωροῦ δὲ αὐτοῦ κατετέθησαν ἀρκετοὶ στέφανοι, ἐξ ὧν ἐξεῖχεν ὁ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ὁ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου.

Νικόλαος Γ. Φιλιππίδης

Ὁ ἐξόριστος τοῦ Φεζάν, τεσσαρακοντούτης ἤδη, εἶνε ὁ μόνος ἐπιζῶν κλὼν μεγάλου στελέχους οἰκογενειακοῦ ἐν Μοναστηρίῳ τῆς Μακεδονίας, τῆς μεγάλης τῶν Φιλιππιδῶν οἰκογενείας. Καὶ ὁ πάππος αὐτοῦ καὶ ὁ πατήρ του καὶ οἱ θεῖοι του καὶ οἱ ἐξάδελφοί του ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ διέθεσαν ὅλην τὴν δρᾶσιν αὐτῶν· οἱ πλεῖστοι δὲ αὐτῶν οἰκτρῶς καὶ θηριωδῶς ἐθανατώθησαν. Αὐτὸς δ' ὁ Ν. Φιλιππίδης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, σκαπανέως τοῦ ἐθνικοῦ μας μέλλοντος ἐν Μακεδονίᾳ, εἶδε καὶ αὐτὴν τὴν πατρικὴν οἰκίαν πυρπολουμένην. Ἐν τηλικαύταις συμφοραῖς καὶ δοκιμασίαις, γεννηθεὶς καὶ βιώσας τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἔτη, κληρονομικὸν ᾐσθάνθη τὸ πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ διαθερμαῖνον τὰς φλέβας του, καὶ διαμορφῶσαν χαρακτῆρα ἐπιδρῶντα σήμερον οὐσιωδῶς ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Νεώτατος, κατενόησεν ὅτι πληρέστερον κατηρτισμένος, θὰ δυνηθῇ ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ, καθ' οὗ τότε ἤρξαντο οἱ ἐν Μακεδονίᾳ φυλετικοὶ ἀγῶνες. Κατῆλθε δ' εἰς Ἀθήνας ἵνα σπουδάσῃ. Ὡς φοιτητὴς κατώρθου νὰ διαθέτῃ ἱκανὸν χρόνον εἰς ἑτέρας φιλολογικὰς ἐργασίας δημοσιεύσας διαφόρους ἐπιστημονικὰς πραγματείας(*) κατὰ καιροὺς ἐν τοῖς περιοδικοῖς συγγράμμασι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκδοὺς πρωτοτύπως τὴν κατὰ τὸ 1821 Ἱστορίαν τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Μακεδονίας. Πᾶσαι δὲ αἱ διατριβαὶ αὐτοῦ, ἃς κυρίως διακρίνει ὀξυδέρκεια ἐν τῇ ἀντιλήψει, βαθεῖα δὲ κρίσις καὶ ἐμβρίθεια ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν γεγονότων, ἐξετιμήθησαν ἔκτοτε ὑπὸ ἐξόχων λογίων Ἑλλήνων καὶ ξένων.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν Πανεπιστημιακῶν σπουδῶν του ὁ Φιλιππίδης ἐδίδαξεν ἐπὶ διετίαν ὡς καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Λυκείου τοῦ Χ. Εὐαγγελίδου, τὴν δὲ βαθεῖαν ἐπίδρασιν τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἤθους τῶν μαθητῶν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης διηγοῦνται εἰσέτι οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν. Πολλοὶ δ' ἴσως ἀγνοοῦσιν, ὅτι καὶ ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλληνικῶν Συλλόγων τῷ συγκροτηθέντι ἐν Ἀθήναις τῷ 1879 ὁ Φιλιππίδης ὡς σύνεδρος συνεβούλευσε τὰ τελεσφορώτατα τῶν μέτρων, ἅτινα ἐὰν τότε ἐπραγματοῦντο, ἀλλοία ἴσως θὰ ἦτο ἡ Ἐθνικὴ μας θέσις σήμερον ἐν τῇ ὑποδούλῳ Ἑλλάδι.

Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1889 ὁ Φιλιππίδης ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ προς διάδοσιν τῶν ἑλλ. γραμμάτων Συλλόγου ὡς ἐπόπτης τῶν ἐν τῇ βορειοανατολικῇ Μακεδονίᾳ ἐκπαιδευτηρίων καὶ ὡς Γυμνασιάρχης Καβάλλας. Ἐκεῖ δὲ προσλαβὼν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν ἀείμνηστον Θωμᾶν Πασχίδην ὡς καθηγητὴν συνετέλεσεν ἐργασίαν παιδαγωγικὴν καὶ ἐθνικήν. Κατήρτισε πλῆρες Γυμνάσιον ἀνελλιπῶς λειτουργοῦν, κατώρθωσε νὰ διαλλάξῃ τὴν διηρημένην κοινότητα, νὰ ἱδρύσῃ Κεντρικὸν Ἑλλ. Παρθεναγωγεῖον, νὰ ἱδρυθῶσι Σύλλογοι διάφοροι, ἐν οἷς καὶ Σύλλογος τῶν Κυριῶν, ὁ πρῶτος τοιοῦτος συστὰς ἐν Μακεδονίᾳ, νὰ καταρτισθῇ πλουσία βιβλιοθήκη μετ' ἀναγνωστηρίου καὶ ν' ἀναζωπυρωθῇ τὸ αἴσθημα πάντων πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀνάπλασιν. Μετὰ διετίαν ὁ αὐτὸς Σύλλογος ἐκτιμῶν τὴν ἐν Καβάλλᾳ ἐργασίαν του διώρισεν αὐτὸν καθηγητὴν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Γυμνασίου ὡς καὶ τοῦ Διδασκαλείου. Ἀλλ' οὗτος προὐτίμησε νὰ μεταβῇ εἰς Γερμανίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς του μορφώσεως. Πέντε ὅλα ἔτη ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἐπιστήμην, τρία δὲ συνεχῆ ἀκροώμενος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Τυβίγγης τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς Γερμανίας τοῦ πολλοῦ *Sigwart* διδάσκοντος τὴν φιλοσοφίαν, τοῦ *Spitta* τὰ ἀνώτερα παιδαγωγικά, καὶ τοῦ κριτικωτάτου μακαρίτου *Gutschmid* τὴν ἱστορίαν. Γνωρισθεὶς μετὰ τῶν ἐξοχωτέρων ἀνδρῶν τῆς Γερμανίας ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν αὐτῶν καὶ ἐπεσπάσατο τὴν ὑπόληψιν τούτων. Ὥστε καὶ ἐν διαλέξει τινὶ ὁ *Eimer* καθηγητὴς τοῦ ἐν Τυβίγγῃ Πανεπιστημίου καὶ πρόεδρος τοῦ πολιτικοῦ Συλλόγου τῆς Μεσημβρινῆς Γερμανίας, ἐπιστήθιος δὲ τοῦ Βίσμαρκ φίλος μετὰ θαυμασμοῦ παρετήρησεν εἰς τὸν Φιλιππίδην, «Φίλε, εἶσαι μᾶλλον Γερμανὸς ἢ Ἕλλην». Ἀλλ' ὁ ἡμέτερος πολὺ εὐφυῶς ἀντιπαρατηρεῖ οἱονεὶ ἐπανορθῶν τὸν πολὺν Γερμανόν «Ἀληθὲς τοῦτο τὸ ὁποῖον εἶπας, διότι οἱ Γερμανοὶ παρέλαβον τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων». Τοσοῦτον δὲ εἶχε συνδεθῆ ἐπιστημονικῶς μετὰ τῶν Γερμανῶν, ὥστε ἐσχάτως ἐν τοῖς δεινοπαθήμασιν αὐτοῦ ἔγκριτον τοῦ Βερολίνου φύλλον μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἔγραφε περίπου τάδε· «Ὁ Φιλιππίδης εἶνε Γερμανὸς μᾶλλον ἢ Ἕλλην καὶ ὀφείλει ἡ Γερμανία νὰ ἐργασθῇ πρὸς ἀπελευθέρωσίν του». Οὕτως ὤφειλε νὰ γράψῃ τὸ γερμανικὸν φύλλον, ἀφ' οὗ ὑπὲρ τὰ 1500 ἄρθρα τούτου ἔχουσι δημοσιευθῆ ἐν τοῖς λεξικοῖς τοῦ Μάγερ, τοῦ Βρογχάους καὶ τῇ Γερμανικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ. Εὐγνωμοσύνη δὲ μεγίστη ὀφείλεται αὐτῷ διὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν.

Τῷ 1887 κατὰ Ἀπρίλιον ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα ἐξακολουθῶν τὴν πολύτιμον αὐτοῦ ἐργασίαν ἐν τοῖς ρηθεῖσι λεξικοῖς, ἀποποιηθεὶς ἣν τῷ προσήνεγκαν ἐν Βερολίνῳ ἕδραν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν. Μετὰ ἓν ἔτος ἐπανήρχετο εἰς Γερμανίαν διὰ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως κανονίσῃ τὴν σειρὰν τῶν ἄρθρων, ἅπερ ἤθελε μετὰ ταῦτα δημοσιεύσει Ἀλλ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπέπρωτο νὰ διακοπῇ τὸ ἔργον του. Συλλαμβάνεται ὡς ἀπειλῶν τὸ καθεστὼς κατὰ Μάϊον τοῦ 1888. Ἀπάγεται εἰς τὰς φυλακάς· ῥίπτεται εἰς ἐρεβώδεις εἰρκτάς· ἐγκλείεται εἰς καθύγρους καὶ σκοτεινὰς κατακόμβας· ὑποβάλλεται εἰς βασάνους, ἵνα μαρτυρήσῃ τοὺς συνενόχους του κτλ. Κατέχω πολλὰς καὶ μακρὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ ἃς ἐκ τῶν τρωγλῶν τῶν εἰρκτῶν κατώρθου νὰ μοὶ ἀποστέλλῃ. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ εἰρκτῇ ψυχορραγῶν σχεδὸν προσήνεγκεν ἐθνικὰς ὑπηρεσίας. Ὑποβληθεὶς εἰς ἀνακρίσεις ἀπὸ κατηγορουμένου μετεβλήθη εἰς κατήγορον τῆς κακοδιοικήσεως αὐτῶν, καὶ ἀπὸ ἀναξιοπαθοῦντος Ἕλληνος εἰς διπλωμάτην, παρέχων τοὐτέστιν ἐξηγήσεις περὶ τῆς ἀμυντικῆς τοῦ ἔθνους μας πολιτικῆς καὶ ἐπὶ τέλους ἐξεσφενδόνισαν αὐτόν τε καὶ τὸν ἐθνομάρτυρα Πασχίδην εἰς τὸ Φεζάν. Ἐκεῖ τὰ αὐτὰ βασανιστήρια καὶ τὰ αὐτὰ δεινοπαθήματα ἐν ταῖς κατακόμβαις τῆς Ἀφρικῆς. Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ παράσχω εἰς τοὺς φίλους ἀναγνώστας ἰδέαν τῶν παθημάτων τῶν δύο αὐτῶν μαρτύρων. Παρατίθημι μέρος ἐπιστολῆς αὐτοῦ τοῦ κ. Ν. Φιλιππίδου, πεμφθείσης μοι ἐκ Φεζάν. «...Ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον κατέγεινα νὰ ἀνεύρω τοὐλάχιστον ἐν τῇ μεσαιωνικῇ ἱστορίᾳ, περὶ ἣν, ὡς γινώσκεις, ἠσχολούμην κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, παρόμοιον μαρτυρίου παράδειγμα, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτῇ ἠδυνήθην ν' ἀνεύρω. Ὁ ἀδελφός μου Πασχίδης πολλάκις στένων μοὶ λέγει «οὔτε οἱ τοῦ χριστιανισμοῦ μάρτυρες, οὔτε οἱ τοῦ 21 ὑπέστησαν ὅσα ἡμεῖς. Ἐκείνων τὰ μαρτύρια ἔληγον μετὰ μίαν, δύο, τρεῖς ἑβδομάδας ἢ καὶ μῆνας, ἀλλ' ἡμῶν πότε θὰ καταλήξωσιν ;...» Καὶ ὅτε ἐπὶ τέλους διετάχθη ἡ ἀπόλυσίς των, καὶ τότε ἀπόφασιν εἶχον νὰ τοὺς θανατώσωσι· διὸ τὸν μὲν Θ. Πασχίδην ἐδολοφόνησαν εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Σαχάρας, ὁ δὲ Ν. Φιλιππίδης ὡς ἐκ θαύματος διεσώθη.

Ἐὰν ὁ Πασχίδης ἀπέθανεν, ἐὰν ὁ Φιλιππίδης ἐταλαιπωρήθη, τοῦτο δι' αὐτοὺς ὡς ἄτομα οὐδένα λόγον θὰ εἶχε σπουδαῖον. Ἀλλὰ ἡ τύχη τῶν μαρτύρων τῶν ἐθνῶν οὐσιωδῶς ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τῶν συγχρόνων καὶ ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων. Καὶ ἡ πίστις διὰ τῶν μαρτύρων διεσώθη καὶ ἐπαγιώθη, καὶ τὸ ἔθνος διὰ τῶν μαρτύρων του ἀνεγεννήθη. Πατριωτισμὸς θερμότατος, ἀνεξάντλητος δὲ καὶ σώφρων ἐργασία ἐθνικὴ καὶ μαρτύρια μακρὰ ἀνδρὸς οἷος ὁ Ν. Φιλιππίδης, ἔχουσι προσθέσει μέγαν λίθον ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ ἐθνικοῦ μας μεγαλείου, καὶ ἔχουσιν ἀποκτήσει δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

Π. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ Δ. Φ.

(*) Ἐκτὸς τῶν μετὰ τοῦ ἰδίου ὀνόματος δημοσιευθεισῶν πολλαὶ τῶν διατριβῶν του ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον *Εὐθύφρων*, τινὲς ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Φ. καὶ ἄλλαι ὅλως ἀνωνύμως.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

— Ἡ Ἀκαδημία τῆς Μακῶν ἐκδίδει προσεχῶς λαμπρὸν τόμον, ἐν ᾧ θὰ περιέχεται περιγραφὴ τῶν ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐγερθέντος μνημείου τοῦ Λαμαρτίνου γενομένων ἑορτῶν καὶ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους καὶ τὰς ἀπαγγελθείσας ποιήσεις, ὡς καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δημοσιευθέντων φιλολογικῶν ἔργων.

— Ἐδημοσιεύθη ὁ πρῶτος τόμος τῆς νέας ἐκδόσεως τοῦ Λεξικοῦ τῶν ἑλληνικῶν καὶ ρωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Σμίθ. Ἡ νέα ἔκδοσις θὰ περιλάβῃ 800 σελίδας πλέον τῆς κατὰ τὸ 1848 γενομένης πρώτης ἐκδόσεως (ἐξ ἧς, ὑποθέτομεν, ἐγένετο καὶ ἡ εἰς τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασις τοῦ ἔργου τούτου παρὰ τοῦ μακαρίτου Πανταζῆ). Ὁ τόμος οὗτος περιέχει τετρακοσίας πεντήκοντα εἰκόνας· ἐκδότης δ' αὐτοῦ εἶναι ὁ Μούρεϊ ἐν Λονδίνῳ.

— Πρό τινος χρόνου ὡς γνωστὸν ὁ κόμης Μόλτκε ἐξέδωκε τὰς «Ἐπιστολὰς αὐτοῦ ἐκ Ρωσσίας».

Ὁ ἀποθανὼν ὑποστράτηγος καὶ ὑπασπιστὴς τῆς Α. Μ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΟΣΚΑΡ

Ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ ὁμιλῶν περὶ τῶν στρατιωτικῶν στολῶν ἐκφράζεται διὰ τῶν ἑξῆς παρατηρήσεων τὰς ὁποίας καλὸν θὰ ἦτο νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ παρ' ἡμῖν περὶ τὰ τοιαῦτα θεσμοθετοῦντες, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς στρατιωτικῆς τέχνης συνίσταται πάντοτε εἰς τὸ νὰ μιμώμεθα τοὺς ξένους. Κατὰ τὸν γήραιὸν στρατάρχην «τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα βασίζεται ἐπὶ πείρας αἰώνων. Ἡ αὐστριακὴ στολὴ εἶναι λευκὴ ἐν Μοραβίᾳ, διὰ τοπικοὺς λόγους. Ὁ Ἱσπανὸς περιτυλίσσεται ἐν τῷ εὑρεῖ μανδύᾳ αὐτοῦ διότι αἱ αἶγες φέρουσιν αὐτῷ λαμπρὸν ἔριον, καὶ ὁ Ἄραψ εἶναι λευκὸς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

— Ἐν Βολώνῃ τῆς Ἰταλίας ἐξεδόθη ἐν πολυτελεῖ ἐκδόσει ἡ Messa di Requiem τοῦ καθηγητοῦ Boyn. Τὸ ἔργον τοῦτο κρίνεται ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ὡς ἡ δευτέρα νεκρώσιμος ἢ ἐπιμνημόσυνος ἀκολουθία μετὰ τὴν ἔξοχον ἐκείνην τοῦ Βέρδη.

— Ἐν τῇ ἑταιρίᾳ τῶν ἀεροπόρων τῆς Γαλλίας συνεζητήθη ἐσχάτως τὸ σχέδιον τῆς δι' ἀεροστάτων ἐξερευνήσεως τοῦ βορείου πόλου. Κατὰ τὰ συμπεράσματα τῆς συζητήσεως ταύτης οἱ ἐπινοηταὶ τοῦ σχεδίου τούτου θὰ μεταβῶσι προσεχῶς εἰς Σπέτσβεργ ὅπως μελετήσωσι δι' ἀεροστάτων τὴν κίνησιν καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν κατὰ τὸν βόρειον πόλον ρευμάτων τῶν ἀνέμων, τὰ ὁποῖα ὑποτίθενται τοσοῦτον ὁρμητικά, ὥστε νὰ καταστήσωσιν ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τούτου.

— Διὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Βιὼλ ἀπεδείχθη ὅτι ὁ τρόπος δι' οὗ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς δύναται νὰ ἐξουδετεροῖ τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνὰ τὰ μεγάλα νέφη ὑπαρχούσης ἀραιότητος τοῦ ἀέρος, συνίσταται εἰς τὴν βαθμιαίαν καὶ κατ' ὀλίγον ἀνὰ τὰ ὕψη ταῦτα ἀπερχομένην αὔξησιν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων. Μέχρι τοῦδε ἐπιστεύετο ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατορθοῖ νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν δυσκολίαν ταύτην διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν κινήσεων τῆς ἀναπνοῆς.

— Ἕνεκα τῆς ἐν τῇ ὁμίχλῃ μεγάλης διαθλάσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἐνομίζετο ὅτι τὸ γκὰζ εἶναι ὑπέρτερον ἐν καιρῷ ὁμίχλης. Ἀπεδείχθη ὅμως ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ ὅτι καὶ μετὰ τὴν μεγάλην διάθλασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἡ ὑπολειπομένη ἀκόμη ἔντασις αὐτοῦ εἶναι ἀνωτέρα τῆς τοῦ φωταερίου.

— Μετ' ὀλίγον ἐν τῷ «Κολλεγίῳ τῆς Βασιλίσσης» ἐν Ἀγγλίᾳ πρόκειται νὰ διδαχθῇ ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους ἐν πρωτοτύπῳ. Ἡ διεύθυνσις τῆς διδασκαλίας ἀνετέθη τοῖς καθηγηταῖς Βίλσων καὶ Γάδσδυ.

— Ἔκδοσίς τις τῶν ποιήσεων τοῦ Μίλτωνος τοῦ 1645 ἐπωλήθη ἐσχάτως ἀντὶ 65 λιρῶν στερ.

— Ἐν Βαυαρίᾳ καλλιεργεῖται μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας εἶδός τι καφφὲ εὐδοκιμοῦντος εἰς τὰς ἀμμώδεις γαίας. Σπείρεται τὸ ἔαρ καὶ οἱ σπόροι ἔχοντες κατὰ τὴν ὡρίμανσιν αὐτῶν χρῶμα ὠχρὸν συλλέγονται τὸν Αὔγουστον. Ἡ γεῦσις τοῦ καφφὲ τούτου εἶναι ὡς λέγουσιν εὐάρεστος. Μικρὰ δὲ τεμάχια γῆς ἀρκεῖ πρὸς παραγωγὴν ποσοῦ ἀρκοῦντος διὰ τὴν ἐτησίαν κατανάλωσιν μιᾶς οἰκογενείας.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

ΑΙΝΙΓΜΑ

3

Ἓν τοῦ Σύμπαντος στοιχεῖον
καταστρεπτικὸν καὶ θεῖον
τὸ πρῶτόν μου συνίστησι·
τὸ ἕτερόν μου δ' ἥμισυ
χρονικὴν δηλοῖ διαίρεσιν
ἐκ μηνῶν καὶ δευτερολέπτων,
Νοσηρῶς δὲ προδιαθέτον
τὸ σύνολόν μου ἐκ τῆς ἀφῆς
σὲ καθοδηγεῖ πρὸς εὕρεσιν
διὰ ταχείας, θερμῆς πνοῆς.

4

Εἰς τὸν ἥλιον δὲν ὑπάρχω,
Ἀλλ' εἰς τὴν σελήνην ἄρχω.
Θὰ μὲ εὕρῃς 'στὴν Ἀσίαν,
Ὡς καὶ εἰς τὴν Ἱσπανίαν.
Ἀλίγην προσοχὴν ἂν δώσῃς,
Νὰ μὲ 'δρῇς θὰ κατορθώσῃς.

ΚΥΒΟΛΕΞΟΝ

5

. . M .
. . . M
M . . .
. M . .

ΠΡΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ

6

Η—.ε.ε..αι.—.η.—.ω.ς—η.ε.α—
.ι.ε—η—.ε.ε..10.—.η.—αι..ι..η.ο.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ

7

ὄχι ὄχι
Ὦ ὄχι πιστὸς Κ, ὄχι νέοι 'δῶ Ξα τὶς ΧΓ'.
ὄχι ὄχι
ἡ μὶς, ἤτοι Μ Τισίᾳ Τρίκκη Σ.

Ἀραβικὸς Ἵππος

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ε. Γ. Α. Ἀργοστόλιον. Ἴσως προσεχῶς δημοσιευθῇ τὸ ἀποσταλέν.—Ι. Π. Ναύπλιον. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη· ἀναμένομεν καὶ τὴν νέαν ἀποστολὴν χάρις εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐνεργείας σας. Ἀτυχῶς αὐτὴ εἶνε ἡ κατάστασις τῆς ἑλλ. δημοσιογραφίας· ἀλλαχοῦ διὰ νὰ λαμβάνῃ τις φύλλον οἷον δήποτε προηγουμένως ὀφείλει νὰ ἀποστείλῃ τὴν συνδρομήν του, ἐδῶ συμβαίνει τὸ ἐναντίον ἀφοῦ λάβει καὶ ὁλόκληρον τὸ ἔτος τότε θὰ σκεφθῇ ἂν ὀφείλῃ νὰ πληρώσῃ ἢ ὄχι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐπικρατεῖ τὸ β'. καὶ ἰδοὺ διατί ἡ ὕπαρξις παντὸς ἑλληνικοῦ φύλλου ἀξίου λόγου καθίσταται προβληματικὴ καὶ λίαν ἐπιζήμιος ὅπως ἤδη εἰς ἡμᾶς.—Κ.Κ. Ἀχιρλῆ Καραβούρνια. Τὰ ἐλλείποντα ἀπεστάλησαν καὶ ἀναμένομεν. — Δ. Κ. Ἐνταῦθα. Ἡ δωρεὰ ἦτο διὰ τὴν α'. ἑξαμηνίαν ἤτοι ἀπὸ φύλλ. 1—17 ἐὰν λείπῃ τι ἐξ αὐτῶν ζητήσατέ το.